



EURAN KUNNAN TALOUSARVIO 2020

TALOUSSUUNNITELMA 2020-2022

SISÄLLYS

1. YLEISPERUSTELUT JA KEHITYSNÄKYMÄT	1
2. TALOUSYHTEENVETO – TAULUKKO-OSA	9
3. TOIMINNALLISET TAVOITTEET PALVELUALUEITTAIN	13
4. INVESTOINTIOSA	41
5. TALOUSSUUNNITELMA JA RAHOITUSLASKELMA	43
6. VESIHUOLTOLAITOS	45

1. YLEISPERUSTELUT JA KEHITYSNÄKYMÄT

YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE JA KEHITYS

Viime vuosina Suomen taloudellinen tilanne ja työllisyys ovat kehittyneet myönteiseen suuntaan. Talouden positiivinen vire on kuitenkin hidastumassa ja kuntatalouden osalta elämme mielenkiintoista aikaa monesta syystä.

Lokakuussa julkistettu valtiovarainministeriön kuntatalousohjelma linjaa tulevaa kehitystä. Kriittistä tulee olemaan miten hallitusohjelmaan kirjattu kuntien vastuun lisääminen hyvinvointivaltion vahvistamisesta ja niiden ylläpitoon tarkoitetut resurssit – verotulojen kehitys ja valtionosuudet – kohtaavat.

Hyvästä työllisyyskehityksestä huolimatta verotulojen kehitys on ollut vaisua, joka myös Euran kunnan osalta on tarkoittanut miljoonien lovea verotuloihin. Tämä yhdistettynä sote-kulujen keskimäärin neljän prosentin kasvuun valtakunnassa on haastava yhtälö ja moni Suomen kunta on vakavissa taloudellisissa vaikeuksissa.

Veroprosenttien noston vaikutusta syö tulopohjan muutos, jonka taustalla on kaksi merkittävää tekijää. Ensinnäkin verovähennykset vahvistavat pienituloisten käteen jäävää osuutta, mutta kunnallisverokertymälle vähennykset ovat myrkyä, kun kuntiin tulevat tilitykset jäävät pienemmäksi. Toiseksi tulonsaajien rakenne on muuttumassa hyvätuloisen työikäisen väestön määrän laskiessa eläköitymisen myötä ja uusien työpaikkojen syntyessä osin matalapalkka-aloille ja epäsäännöllisiin työaikoihin.

Talousennusteissa tuleville vuosille kasvu leikkautuu vuoden 2019 n. 1,5 prosentista keskimäärin noin prosenttiin eri tahojen ennusteissa. Talousnäkymät vientimarkkinoilla ovat heikentyneet ja luottamuksesta tulevaan kertovat indikaattorit ovat kääntyneet laskuun. Kuluttajien luottamus on kuitenkin suhteellisen vakaa ja yksityinen kulutus toistaiseksi tukee vaisua kasvua.

Kuntaliiton mukaan valtion ensi vuoden talousarvioesitys vahvistaa hieman kuntataloutta 2020. Valtionosuuksien määrällinen korotus on merkittävä, mutta suureen osaan niistä liittyy vastaava kustannusten nousu (esimerkiksi lomarahaleikkausten loppuminen).

Työmarkkinoilla on ollut sittenkin positiivinen vire ja työllisyysasteen trendi vahvistui edelleen syyskuussa 72,8 prosenttiin.

Rahoitusmarkkinoilla korkotasojen on arvioitu pysyvän elvyttävän rahapolitiikan ansiosta matalina. Tämä toisaalta luo riskin, joka on luonut mm. kuplia varallisuusarvoihin. Myös geopolittinen tilanne on viime vuosina kiristynyt eri puolilla maapalloa.

Satakunnassa työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi vuoden takaiseen verrattuna ensimmäisen kerran lähes kolmeen vuoteen (Ely 9/2019). Rauman seutukunnassa vire on kuitenkin positiivinen ja työttömien määrä laskusuunnassa. Myös Eurassa työttömyys on hieman laskenut, joskin tiedossa on merkittävän yrityksen lopettaminen.

Sote-uudistuksen jatkaminen on myös nykyisen hallituksen ohjelmassa. Tällä pyritään hakemaan ratkaisua koko ajan kurjistuvaan kuntatalouteen. Uudistus on kuitenkin vielä lähtökuopissaan, eikä sitä ole huomioitu mitenkään talousarviossa. Uudistuksen vaikutus on kuitenkin toteutuessaan huomattava, kuntatalouden näkökulmasta erityisesti kiinteistöihin liittyvän epävarmuuden vuoksi.

Alustavissa laskelmissa menoja siirtyisi uudelle sote-palvelut tuottavalle taholle Euran kunnalta vähemmän kuin vastaavat tulojen vähennykset (kunnallisvero) eli nettona muutos aiheuttaisi liisäsopeuttamista kuntaan jääviin palveluihin.

EURAN KUNNAN KEHITYSNÄKYMÄT JA TALOUSARVION LÄHTÖKOHDAT

Euran kunta on saamassa osansa myönteisestä talouskehityksestä seudulla. Työttömyysprosentti on laskenut 5,9 %:iin (9/2019) ja on Satakunnan alhaisimpia. Kolmen vuoden takaisesta työttömien määrä on laskenut yli 100 henkeä, mikä on hyvä tulos suhteutettuna parin ison työnantajan tuotannon poissiirtämisiin Eurasta. Toisaalta työikäisen väestön määrän väheneminen näkyy mittarin kääntopuolena eli osa työtömistä siirtyy eläkkeelle, eikä veronmaksajien määrä kasva. Muuttotappio on ollut myös ennustetta suurempaa.

Valitettavasti kohentunut työllisyystilanne ei näy kuluvan vuoden verotuloissa. Kuluvan vuoden veroennuste on laskenut 2,6 milj. talousarvion laatimisajankohdasta vuosi sitten. Laskusta vajaa puolet n. 1,2 milj. selittyy ns. kertymävajella liittyen verokorttiuudistukseen. Yli puolet ennusteen putoamisesta johtuu kuitenkin Euran omasta kehityksestä, työikäisten ja verotulojen määrän ennusteita negatiivisemmasta kehityksestä.

Kuluvan vuoden talouden ennuste on noin 4,6 miljoonaa alijäämäinen. Vuonna 2018 alijäämää kertyi 3,9 miljoonaa. Tilinpäätöksessä 2018 taseeseen kertynyt ylijäämä on 3,9 milj. euroa, joka ei ennusteen mukaan enää riitä kattamaan kuluvan vuoden alijäämää. Kuntalain mukaan alijäämää ei kuitenkaan arvioida pelkän kunnan lukujen perusteella vaan ne lasketaan konsernin tunnusluvuista. Euran osalta kuntakonsernin tulokset ovat olleet vielä kuntaakin heikompia alijäämän osalta ja kuntakonsernin taseeseen kertynyt ylijäämä oli vuoden 2018 tilinpäätöksessä enää 1,1 milj. euroa.

Kuntalaissa kunnan talouden tasapainovaatimusta ja alijäämän kattamisvelvollisuuden sääntelyä on edelleen tiukennettu. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Alijäämän kattamisvelvollisuus on kytketty tilinpäätöksen osoittamaan kertyneeseen alijäämään, ja se on katettava viimeistään neljän

vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraava vuoden alusta lukien. Käytännössä tämä tarkoittaa vuotta 2021, joka olisi alijäämäisen tilinpäätöksen vahvistamista seuraava vuosi. Tästä lukien kertynyt alijäämä pitäisi olla katettuna viimeistään 2024.

Tuleva 2019 tilinpäätös näyttää tarkan tavoitteen alijäämälle, mutta jo alkuvuodesta reagoitiin 2018 vuoden alijäämäisyyteen ja kuluvan vuoden alibudjetointiin. Vakauttamisohjelmassa on päätetty henkilöstömenojen osalta ja käytännössä toimintatuottojen osalta n. 3 miljoonan säästötoimenpiteistä. Syys-lokakuun palkkasumma näyttää jo kääntyneen laskuun ja talousarviovuodelle vakauttamisohjelman arvioidaan tuovan jo parin miljoonan säästöt. Loput, noin miljoona euroa, kohdistuvat talousarviovuodelle 2021.

Talousarvio 2020 ei vakauttamisohjelmasta huolimatta ole tasapainossa vaan noin 1,1 miljoona euroa alijäämäinen. Verrattuna parin viimeiseen talousarvioon on talousarvio kuitenkin rakennettu realistisemmaksi; riittävät määrärahat on varattu asetettujen tavoitteiden ja toiminnan toteuttamiseksi.

Vakauttamistarve on kuitenkin kasvanut alkuvuodesta, koska Euran kunnan verotulojen taso on n. 1,5 milj. euroa alhaisempi kuin aikaisemmin ennakoitiin. Lasku johtuu alussa mainituista väkiluvun ja verotulojen ennakoitua heikommasta kehityksestä. Verotulojen kehitykseen sisältyy myös Euran kunnan talouden kannalta merkittävä riski, kun tiedossa on suuren työnantajan ilmoittama toiminnan lakkauttaminen.

Toisin sanoen vakauttamisohjelmassa päätetyt toimet eivät vielä riitä Euran kunnan talouden saattamiseksi kestäväälle pohjalle. Tarvitaan jatkuva palvelurakenteiden ja palveluverkoston arviointia. Tässä on huomioon otettava juuri julkaistut väestöennusteet sekä kunnan oman

kustannusseurannan tuottamat suorite- ja yksikkökohtaiset kustannukset.

Suunnitelmavuosina 2021 päästäisiin jo tasapainoiseen talousarvioon, mutta jotta kertynyt alijäämä saadaan katettua, tarvitaan noin miljoonan euron lisäsäästöt vuodelle 2022 nykyisten laskelmien mukaan. Laskelmissa on huomioitu vero- ja valtionosuusennusteet, mutta menojen kasvun tasoksi on laskettu vain 1%.

Edellisessä talousarviossa tarkasteltua investointiohjelmia arvioidaan uudelleen. Jo silloin tiedostettiin, ettei valittu palvelurakenne ei ole kustannustehokkain. Käyttötalousmenot nousevat poistojen ja korkomenojen kasvaessa sekä ylläpito- ja henkilöstömenojen noustessa, ellei palveluverkkoa tiivistetä. Myös palveluiden rakennetta ja tasoa on laajalti arvioitava säästöjen hakemiseksi.

Kunnan tulorahoituksen riittävyttä voidaan arvioida, sillä miten vuosikate riittää käyttötalouden menojen jälkeen suunnitelmapoistoihin tai investointeihin. Viime vuonna ja kuluvana vuonna tulorahoitus ei riitä edes käyttötalouden menoihin vaan kunta ottaa ns. syömävelkaa.

Kun viime vuosien kova investointitahti yhdistetään alijäämäiseen käyttötalouteen, velkaantuminen on hälyttävää. Kuluvana vuonna nettovelkaa on otettu lähes 10 milj. euroa, joka nostaa ”velka per asukasta” tunnuslukua 850 eurolla, joka on 13,4% yli kuntien keskimääräisen (2018). Talouden tasapainon eli menojen ja tulorahoituksen riittävyyden lisäksi on tärkeä arvioida millä tehtävät rahoitetaan, ettei kunta velkaannu liikaa.

Suunnitelmavuosien investointimenojen taso velkaannuttaa edelleen kuntaa, kun yli puolet investoinneista rahoitetaan velkarahalla. Velkaa joudutaan ottamaan n. 4-5 miljoonaa euroa vuodessa. Asukasta kohden laskettuna tämä tekee yli 350 euroa per vuosi.

Investointien osalta kriittistä on miten ne vaikuttavat käyttötalouteen. Toisin sanoen, jos investoinnilla voidaan vähentää käyttötalousmenoja esimerkiksi palveluverkkoa keskittämällä

voi sen toteuttaminen olla järkevää tiukassakin taloudellisessa tilanteessa. Velkaantumisessa sidotaan myös tulevien vuosikymmenten ratkaisujen mahdollisuuksia. Velkaantumisen tunnusluvut ovat osa myös kriisikuntakriteereitä.

Talousarvion henkilöstövaikutukset

Vuoden 2019 aikana Euran kunnassa laadittiin **vakauttamisohjelma** ja käytiin tähän liittyen koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut. Neuvotteluiden mukainen toimeenpano käynnistettiin syyskuussa 2019.

Henkilöstökuluissa tavoitellaan henkilöstön vähentämiseen liittyvien toimenpiteiden myötä noin 1,5 miljoonan euron leikkausta vuoden 2020 loppuun mennessä. Tähän liittyen henkilöstömäärä laskee noin 35 henkilöllä, sisältäen osittain tuntikehysleikkauksia.

Palvelualueittain leikkaukset jakaantuvat seuraavasti:

- Kunnanhallituksen alaiset palvelut 4 htv
- Perusturvapalvelut 7 htv
- Tekniset palvelut 11 htv
- Sivistyspalvelut 14,5 htv

Henkilöstövähennysten toteutuminen jakaantuu seuraavasti toimenpiteittäin ja ajallisesti:

- 8,5 htv irtisanoutuminen yt-neuvotteluiden aikana tai vähän ennen, kunnanhallituksen linjauksen mukaisesti toimet jätetään pysyvästi täyttämättä – vaikutukset kokonaisuudessaan viimeistään 2020 alkaen
- 5,5 htv määräaikaisten tehtävien päättymisen - sijaisten vähentäminen palvelurakennemuutosten yhteydessä – vaikutukset 2020 alkaen puolet ja 2020 lopulla puolet
- 5,5 htv vähennys opetusressursissa eli tuntikehysleikkaukset – vaikutukset kokonaisuudessaan syksystä 2019 alkaen
- 3 htv suunnitellusti pysyvästi täytettävien toimien lakkauttaminen, jotka avoimena neuvotteluiden aikana ~~7~~ vaikutukset kokonaisuudessaan viimeistään 2020 alkaen
- 13 htv tällä hetkellä toimessa olevien toimen- tai viranhaltijoiden irtisanominen tai eläkejärjestely – kunnanhallitus linjannut tehtävät lopetettavaksi neuvotteluissa esitettyjen perusteiden mukaisesti – vaikutukset 2020 alkaen

Vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön suhteessa on vuodelle 2020 suunnitteilla rakenteellisia muutoksia. Vakauttamisohjelmaan kirjatun tavoitteen mukaisesti perusturvan palvelualueelle ja varhaiskasvatuksen vastualueella kehitetään kustannustehokasta varahenkilöjärjestelmää.

Mahdollinen varahenkilöiden palkkaaminen yksittäisten sijaisten tilalle / vakituisten henkilöstön tehokkaampi liikkuvuus eri yksiköiden välillä, jolloin turvataan hoidon jatkuvuus ja hoitajien saanti äkillisissä poissaolotilanteissa. Varahenkilöjärjestelmä vaikuttaa erityisesti hoivan laatuun sekä säästää esimiehen ja hoitajien työaikaa. Kustannusvaikutuksia pyritään saamaan muun muassa työhyvinvoinnin lisääntyessä, kun sijaisten vaihtuvuus ja sijaisten hankinta vähenee.

Vuoden 2019 aikana toteutetuista toimista riippumatta henkilöstön kokonaismäärän kasvua pyritään edelleen aktiivisesti rajoittamaan muun muassa täyttölupamenettelyn avulla. Täyttölupamenettely on keskitetty määräaikaisten tehtävien osalta johtoryhmään ja vakituisten tehtävien osalta kunnanhallitukseen.

Kevan ennusteiden mukaan vuonna 2020 Euran kunnan palveluksesta eläköityy 28 henkilöä, joista 19 jää vanhuuseläkkeelle. Eläköityvien lukumäärä siis pienenee viime vuosiin verrattuna.

31.12.	2016	2017	2018	2019*
Vakinaiset	608	629	656	621
Määräaikaiset/ sijaiset	227	208	166	170
Työllistetyt	2	5	6	5
muut ja oppi- sopimus	5	2	3	1
Yhteensä	842	844	831	797

*) Henkilöstömäärästä on huomioitava, että yhteistoimintaneuvotteluiden aikana rajoitettiin rekrytointeja erityisesti vakinaisten tehtävien osalta. Useiden tehtävien vakinaiset täytöt ovat 31.10.2019 kesken.

KUNTASTRATEGIA

Vuonna 2016 hyväksyttiin Euran kunnan kuntastrategia (Kvalt 58 §). Kuntalain (37 §) mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa säädetään kuntalaissa (110 §).

Keskeisiä keinoja kuntastrategian toimeenpanossa on vahva konserniohjaus, palvelualueiden onnistunut toiminta ja talousarvio. Kuntastrategian toteuttamiseksi vuodelle 2020 asetetaan valtuustoon nähden sitovia toiminnallisia tavoitteita sekä kuntatasolla että lautakuntatasolla.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet esitetään palvelualueittain talousarviokirjan kolmannessa luvussa. Lautakuntiin nähden sitovat (operatiiviset ja muut palveluja kuvaavat) tavoitteet, esitetään käyttösuunnitelmassa, jotka vahvistetaan alkuvuodesta. Tavoitteiden toteutumista seurataan neljännesvuosikatsauksissa.

Koko kunnan osalta toiminnallisten tavoitteiden yhteensovittamista työestetään hyvinvointiraportin yhteydessä. Hyvinvointiraportti kokoaa yhteen eri palvelualueiden toimijoita ja sen pohjatietoina on laaja paketti kuntatasoisia hyvinvoinnin mittareita. Kasvuohjelmassa Eura^{Plus} konkretisoidaan niin ikään toiminnallisia tavoitteita käyttösuunnitelmavaiheessa. Luodaan johdon kuukausiraportointi talouden ja toiminnan ohjaamiseksi ja seurannan parantamiseksi. Seurataan palvelujen yksikkökustannusten kehittymistä. Luottamushenkilöistä muodostuva vakauttamistyöryhmä jatkaa työtään.

Koko kunnan osalta on seurattavaksi valittu talousarviovuonna 2020 seuraavat 10 tavoitetta:

Tavoite	Toteutumista kuvaava mittari
1. Positiivinen väetönkasvu	Väestömäärän laskee 2020 11.600 as., minkä jälkeen se vakiintuu. 15-64-vuotiaiden määrän suht.osuus koko väestöstä ei laske alle 56,3 %:n
2. Työpaikkaomavaraisuus ja työllistyminen	Työpaikkaomavaraisuus laskee alhaisimmillaan 97 %: iin Keskimääräinen työttömyysaste vuonna 2020 on enintään 6,0 % ja seuraavina vuosina 0,2 %-yksikköä tätä alhaisempi "Sakkomaksut" ovat 60.000 euroa pienemmät kuin vuonna 2019 ja laskevat
3. Syrjäytymisen ehkäiseminen	Alle 25-vuotiaiden tyött. määrä alle 27 ja Kaikille peruskoulunsa päättäneille järjestyy jatko-opiskelupaikka
4. Ympäristöohjelman tekeminen	Ympäristöohjelma valmistuu 2020 ja sen pohjalta tehtyihin kaikkia palvelualueja koskeviin tavoitteisiin on sitouduttu ja niitä seurataan.
5. Kuntakonsernin omistajaohjauksen vakiinnuttaminen	Omistajaohjauskäytänteet dokumentoidaan ja vakiinnutetaan
6. Elinkeinoelämän edellytysten tukeminen	Parannetaan sijoitusta yritysilmapiiritutkimuksessa, uusia yrityksiä perustetaan vuosittain 54 ja rakentamattomia yritystontteja myydään 6 kpl
7. Viestinnän tehostaminen	Positiivinen näkyvyys sosiaalisen median kanavissa lisääntyy
8. Henkilöstön hyvinvointi	Henkilöstön sairauspoissaolot vähentyneet 10% (1-5 pv), Henkilöstön osaamisen tukeminen (koulutuspäivien lkm)
9. Osallisuuden kehittäminen	Osallisuus- ja vaikuttamisohjelman konkreettinen toteuttaminen. Ohjelman pohjalta asetettujen tavoitteiden asettaminen ja seuranta
10. Talouden tasapaino	Euran kunnan ja kuntakonsernin tasapainoa seurataan kriisikuntakriteereistä sovellettujen mittareiden avulla. Seurataan palvelujen yksikkökustannusten kehittymistä

Euran kunnan arvot:

Vastuullisuus - KANNAMME YHDESSÄ VASTUUTA OMASTA JA LÄHEISTEMME HYVINVOINISTA. HUOLEHDIMME KESTÄVÄSTÄ KEHITYKSESTÄ JA TOIMIMME SITEN, ETTÄ MYÖS TULEVILLA SUKUPOLVILLA ON MAHDOLLISUUSTEHDÄ VALINTOJA.

Reiluus - TOIMIMME AVOIMESTI JA OTAMME TOISET HUOMIOON.

ARVOSTAMME KOHTUULLISUUTTA JA INHIMILLISYYTTÄ.

OLEMME TUNNETTUJA REILUSTATOIMINTAKULTTUURISTA.

Rohkeus - SUHTAUDUMME ROHKEASTI JA LUOVASTI TULEVAISUUTEEN.

USKALLAMME MUUTTAA RAKENTEITA

**KUNTAKONSERNIN TAVOITTEET 2020**

Euran kunnan konserniin kuuluu yhteensä 12 yhteisöä. Näistä on kolme kuntayhtymää ja 6 tytäryhteisöä. Toiminnallisesti merkittävimmille kolmelle tytäryhtiölle (KOY Kauttuanpuisto, JVP Oy, Uima- ja urheiluhalli Oy) on laadittu omat tavoitteet vuodelle 2020.

Konserniohje on hyväksytty keväällä 2018 ja konserniyhtiöt noudattavat mm. raportoinnin suhteen samaa neljännesvuosittaista sykliä kuin kunnan palvelualueet. Konsernijohto antaa ohjeita kunnan edustajille myös muiden yhtiöiden hallituksissa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan näkökulman mukaisesti edesautetaan yhtenäisiin käytänteisiin siirtymistä koko kuntakonsernissa.

Kauttuanpuisto:

1. asuntojen käyttöastetavoite 90%
2. ympäristönäkökulmaan liittyen Kauttuanpuisto pyrkii luopumaan öljylämmityksestä ja siirtymään uusiutuviin energioihin sekä tehostamaan energian säästämistä eri toimin
3. korjausvelan kiinni kurominen jatkuu PTS suunnitelmaan mukaan, niin että 2023 kiinteistöjen ylläpito on taloudellisesti ja ympäristönäkökulma huomioiden kestävällä tasolla.

Uima- ja urheiluhalli

1. Urheilutalon yrittäjille vuokrattavana olevien tilojen vuokrausaste 100%.
2. Uimahallin kävijämäärä 70 000 uimaria.
3. Urheilutalon liikuntatilojen hyvän käyttöasteen pysyminen 2019 tasolla
4. Halliyhtiön toiminta-avustuksen määrä 440 000 euroa (v. 2019 TA:ssa 465 000 euroa), mikä turvaa yhtiölle vähintään 0 tuloksen
5. Halliyhtiön lainojen lyhennys- ja korkoavustus 626 000 euroa (v. 2019 TA:ssa 635 000 euroa)
6. Urheilutalon eri tilojen valaistuksen vaihtamisen suunnittelu

JVP

1. Ympäristölupaun pääseminen kaikissa tilanteissa, ei ympäristöluvan ylityksiä.
2. Purkupaikan säilyttäminen Eurajokeen teknisesti ja taloudellisesti kohtuullisin lupaehdoin.
3. Vesihuollon ja JVP-Eura Oy:n yhdistymisen onnistuminen
4. Kokonaiskustannusten vähentäminen jäteveden puhdistuksen toimintavarmuutta heikentämättä.
5. Investointisuunnitelman laatiminen

TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN RAKENNE

Talousarvio laaditaan yhtä vuotta varten. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuusto hyväksyy myös kolmea vuotta koskevan taloussuunnitelman, joista ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi. Talousarviota koskevat säännökset ovat kuntalaissa (110§). Talousarvio- ja suunnitelma on laadittava siten, että ne noudattavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Kunnan talousarvio koostuu A) **käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta** sekä B) **investointi- ja rahoitusosasta**. Osat voidaan myös jakaa kahteen eri näkökulmaan:

Kokonaistalouden näkökulma	Toiminnan ohjauksen näkökulma
tuloslaskelmaosa	käyttötalousosa
rahoitusosa	investointiosa

Käyttötalousosassa määritellään palvelualueittain tulo- ja menoarviot. Määrärahat myönnetään palvelualueille. Palvelualueiden sisällä olevien vastualueiden ja toimintayksiköiden määrärahat ja tavoitteet tarkennetaan käyttösunnitelmien hyväksymispäätöksillä helmikuun loppuun mennessä.

Valtuustoon nähden sitovia määrärahoja ovat palvelualueiden toimintakate eli toimintatulot vähennettynä toimintamenoilla (brutto). Määrärahat sisältävät sekä ulkoiset että sisäiset meno- ja tuloarviot.

Tuloslaskelmaosassa esitetään kunnan kokonaistalouden osalta keskeiset erät käyttötalouden lisäksi. Näitä ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -menot sekä suunnitelman mukaiset poistot. Vakaan talouden lähtökohtana on, että käyttötalouden menot sopeutetaan keskeisten tuloerien kehitykseen. Sopeutuksen onnistuminen on nähtävissä tuloslaskelmaosassa tulorahoituksen riittävytenä. Toisin sanoen että, kunnan vuosikate riittää kattamaan myös poistot pitkällä tähtäimellä.

Rahoitusosassa puolestaan osoitetaan, kuinka kunnan menot rahoitetaan. Sen avulla kootaan käyttötalouden tulot ja menot (toimintakate), tuloslaskelmaosan tulorahoitus sekä investoinnit samaan laskelmaan ja osoitetaan, miten ne rahoitetaan. Jos tulorahoitus ei riitä menoihin, kunnan on rahoitussuunnitelmassa osoitettava tarvittava rahoitus esimerkiksi riittäväällä uudella lainalla.

Talouden vakaus edellyttää myös, etteivät sitoumukset ja niihin liittyvät riskit ylitä kunnan voimavaroja. Uudessa kuntalaissa kuntatalouden tunnusluvut lasketaan **kuntakonsernin laajuudessa**, mikä korostaa ennakoivan talouden pidon ja seurannan ulottamista myös konserniyhtiöihin.

Valtuustoon nähden sitovia määrärahoja ovat palvelualueiden toimintakate (toimintatulot - toimintameno).

Talouden vakaus edellyttää, etteivät sitoumukset ja niihin liittyvät riskit ylitä kunnan voimavaroja.

A) TALOUSARVIO TULO- JA MENOPERUSTELUINEEN

Talousarvio on laadittu 2019 talousarvion pohjalta. Valtuusto myönsi talousarvioon syyskuussa n. 3,6 milj. euron lisämäärärahan palvelualueille. Tämän lisäksi verotuloennustetta laskettiin 2,6 milj. eurolla. Talousarvion 2019 on todettu vuoden 2018 talousarvion tapaan rakentuneen liian optimismiin varaan, että käyttösuunnitelmissa reagoitaisiin toiminnallisesti budjetointivaiheessa tehtyihin lautakuntien talousarvioista tehtyihin leikkauksiin.

Talousarvio 2020 pohjana on käytetty lautakuntien esityksiä, eikä niihin muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta ole tehty merkittäviä leikkauksia.

Tulorahoituksen pohja on vahvistunut kolmen tekijän kautta: 1. kunta on päättänyt vakauttamisohjelmassaan merkittävistä maksujen korotuksista, 2. valtionosuudet nousevat n. 2,5 milj ja 3. verotulojen on ennakoitu nousevat parin vuoden notkahduksen jälkeen n. 2. milj. sekä veroprosentin noston seurauksena lisäksi 0,9 milj.

Tulorahoituksen vahvistuminen ja vakauttamisohjelman noin 1,5 milj. ensi vuodelle kohdentuvat menoleikkaukset eivät kuitenkaan riitä, että talous olisi tasapainossa talousarviovuonna. Menoja on karsittava palvelurakennetta ja palveluverkostoa karsimalla, jotta suunnitelmakaudella voidaan saavuttaa kuntalain mukainen talouden tasapaino. Talousarvio on 1 067 467 euroa alijäämäinen.

Käyttötalous

Ulkoisten **toimintatuottojen** on ennakoitu hieman laskevan 2018 vuoden tilinpäätöksestä. Vakauttamisohjelmassa on päätetty merkittävästä maksujen korottamisesta mm. vesimaksujen ja terveydenhuollon maksujen osalta. Samaan aikaan kuitenkin talousarvio on laadittu maksutuottojen osalta realistisemmaksi ja toisaalta esimerkiksi jätevesimaksut laskevat merkittävästi Hallavaaran mädättämövesien ehtyessä toiminnan loppuessa. Ilman maksujen korotuksia tuotot olisivat olleet yli 0,4 milj. alhaisemmat.

Talousarviossa on mukana myös sisäiset erät (kunnan omat palvelut omille yksiköille esim. vuokrat ja ateriapalvelut). Sisäiset vuokrat ovat nousseet merkittävästi mm. uusien tilojen käyttöönoton seurauksena. Tärkeätä olisi päästä myös vanhoista tiloista/rakennuksista eroon, etteivät kustannukset vain nouse.

Ulkoisiin toimintamenoihin on budjetoitu noin 350 000 euroa enemmän. Kasvu selittyy käytännössä palveluiden ostojen kasvulla, jotka kasvoivat 1,5 milj. (5%). Työterveyshuollon ulkoistus näkyy hallintopalveluissa 250 000 menonlisäyksenä ja Sairaanhoidopiiriin palveluihin on varattu n. 1 milj. euroa enemmän. Myös tietohallintoon menee vuosi vuodelta enemmän, erityisesti perusturvan uudistukset näkyvät näiden ostojen 260 000 kasvuna.

Palkkojen taso on noin 0,3 milj. eli 1% vähemmän kuin viime vuonna, jossa näkyy jo vahvasti vakauttamisohjelman vaikutus: ilman vähennyksiä palkat olisivat nousseet kahden vuoden palkankorotusten (ml. lomarahat) myötä. Kuntien ansiotason muutos: 2017 -1,1%/ 2018 1,4%/ 2019 3,6 % /2020 3,6 % /2021 2,9.

Muiden ulkoisten menojen taso on viime vuoden tasolla tarkasteltaessa kokonaisuutena. Tarkasteltaessa toimintakuluja kokonaisuudessa, kasvu on hieman suurempaa v. 0,8 milj., joka selittyy edellä kuvatulla sisäisten vuokrien nousuna. Sisäiset menot ja tulot ovat aina yhtä suuret.

Palvelualueittain käyttötaloutta avataan tarkemmalla tasolla.

Tuloslaskelma

Verotulot ja valtionosuudet kattavat lähes 80% kunnan menoista ja muodostavat näin ollen pohjan talousarvion laatimiselle. Verotuloja on arvioitu kertyvän 45,95 milj. euroa. Se on 3 milj euroa enemmän kuin tämän vuoden ennuste. Valtionosuudet nousevat n. 2,5 milj euroa tämän vuoden alkuperäisestä ennusteesta, jossa ei ole huomioitu ns. kertaerää, joka tulee loppuvuonna 2019 maksuun.

Kunnallisveroja on ennakoitu kertyvän noin 40,7 milj. euroa. Kunnallisverotulon kasvu jatkautuu kolmeen tekijään: veroprosentin nosto 0,9 milj., verotilitysten kertymävaje 1,2 milj. ja verotulojen keskimääräinen kasvu 2-3%.

Kohentunut taloustilanne näkyy myös yhteisöveron tuotossa, jonka on ennakoitu nousevan 100 000 euroa talousarviovuonna. Yhteisöveroa on arvioitu kertyvän 2,15 milj. euroa.

Kiinteistöverojen osalta iso muutos oli Eurassa vuonna 2016, jolloin tehdyn korotuksen ansiosta tulopohja on vahvistunut yli 800 000 eurolla. Kiinteistöveroa on arvioitu kertyvän 3,1 milj. euroa.

Valtionosuuksien tasossa on iso korotus, yli 11 %. Suurelle osaa korotuksista on olemassa myös vastaava menonlisäys, josta esimerkkinä

lomarahojen leikkaukset (valtionosuuden leikkaukset kunnille niiden osalta tulleesta säästöstä päättyy). Mutta kiky-paketin mukana olleet indeksijäädytykset päättyvät. Yhteenvetona kuntaliitto on todennut, että ensi vuodelle valtion toimet lievästi vahvistavat kuntataloutta.

Suunnitelmavuosien osalta kuitenkin on avoinna, miten täysimääräisesti uudet kuntien palvelurakennetta vahvistavat velvoitteet kunnille kompensoidaan. Paljon riippuu myös kunnan omasta palveluverkosta, miten tehokkaasti uudet velvoitteet pystytään ottamaan tuotantoon. Suunnitelmavuosina Euran talous on myös saatettava tasapainoon, johon aiemmin mainitussa vakauttamisohjelmassa päätetyt toimenpiteet eivät riitä. Palveluverkkoa ja -rakennetta on tarkasteltava kriittisesti jo kuluvan vuonna.

B) INVESTOINNIT JA RAHOITUS

Kolmen vuoden suunnittelukaudella kiinteistöjä on ehdotettu rakennettavan tai peruskorjattavan noin 3 milj eurolla vuodessa. Ensi vuoden merkittävin investointi on päiväkotit Euranrindin valmistuminen elokuussa (yht. 2020 vuodelle 2 milj.). Investointien sitovuustaso on projekti/hanketasolla.

Muut isommat investoinnit liittyvät koulukeskukseen mm. lukion vanha osa. Yhdyskuntatekniikkiin palveluihin (mm. tiet ja yleiset alueet) on varattu vuosittain noin 1 milj. Vesihuoltolaitoksen vuosittaiset investoinnit ovat vajaan miljoonan tasolla. Vesi- ja jätevesiverkostossa merkittäviä investointikohteita ovat niin vanhan verkoston saneeraus kuin sen laajentaminen erityisesti pohjavesialueille.

Muita investointeja on noin 0,5 miljoonaa sisältäen erilaisia hankkeita maa-alueiden ostosta koululaisten it-laitteisiin. Investoinnit löytyvät hankekohtaisesti talousarvion loppupuolelta 4. osasta.

Euran kunnan tulevien vuosien investointiohjelma on mittava: jo nyt tiedossa olevien

investointien kustannusarviot ovat yli 16 milj. euroa. Kaikille investoinneille ei ole edes kustannusarviota vielä. Kestävä taso vuosittaisille investoinneille on 3-4 milj. tasolla, jolloin uutta velkaa ei tarvitsisi ottaa. Edellyttäen että käyttötalous saadaan tasapainoon.

Vuonna 2019 Euran kunta on ottanut uutta velkaa noin 10 milj. euroa, joka tekee 850 euroa per asukas. Asukaskohtainen velka nousee 2019 lähes 3 500 euroon, selvästi yli maan keskimääräisen tason, joka oli 2018 yli 3 000 euroa. Myös tulevien vuosien investoinnit velkaannuttavat kuntaa kolmen vuoden suunnitelmakauden aikana arviolta 10 milj. euroa. Asukasta kohden muutettuna se tekee noin 900 euroa per asukas.

Uutta velkaa on rahoituslaskelmassa suunniteltu otettavan 5 milj. talousarviolainana ensi vuonna ja tulevina vuosina kuntatodistusohjelmalla. Velkaantuessa on tärkeä suojautua myös mahdolliselta korkojen nousulta pidemmällä tähtäimellä. Seuraavan vuoden osalta korkomarkkinoiden tilanteen on arvioitu pysyvän vaakaana.

2. TALOUSYHTEENVETO – TAULUKKO-OSA

TULOSLASKELMA

KÄYTTÖTALOUS PALVELUALUEITTAIN

mukana myös sisäiset erät	TP 2018	TA+MUUT. 2019	KH 2020	Ero TA+ muut 19	Ero%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	8 084 188	7 648 817	7 267 740	-381 077	-5,0
Maksutuotot	3 372 480	3 613 716	3 594 865	-18 851	-0,5
Tuet ja avustukset	750 549	549 997	615 260	65 263	11,9
Muut toimintatuotot	6 299 793	6 760 990	7 559 781	798 791	11,8
Toimintatuotot	18 507 010	18 573 520	19 037 646	464 126	2,5
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-35 905 045	-36 046 034	-35 480 140	565 894	-1,6
Palkat ja palkkiot	-28 627 650	-28 869 272	-28 358 600	510 672	-1,8
Henkilösivukulut	-7 277 395	-7 176 762	-7 121 540	55 222	-0,8
Eläkekulut	-6 166 171	-6 174 265	-6 047 940	126 325	-2,0
Muut hlöisivukulut	-1 111 224	-1 002 497	-1 073 600	-71 103	7,1
Palvelujen ostot	-33 429 553	-32 769 587	-34 069 768	-1 300 181	4,0
Aineet, tarvikkeet ja tav.	-5 729 759	-5 947 288	-5 930 979	16 309	-0,3
Avustukset	-5 304 609	-5 949 166	-5 453 966	513 200	-8,6
Muut toimintakulut	-4 967 795	-5 706 210	-6 320 000	-613 790	10,8
Toimintakulut	-85 336 761	-86 418 285	-87 254 853	-818 568	0,9
Toimintakate	-66 829 751	-67 844 765	-68 217 207	-354 442	0,5
Verotulot	43 565 270	42 800 000	45 950 000	3 150 000	7,4
Valtionosuudet*	22 880 466	22 520 000	25 060 000	2 540 000	11,3
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	24 312	30 000	30 000		
Muut rahoitustuotot	148 420	142 000	260 206	118 206	83,2
Korkokulut	-35 552	-110 000	-100 000	10 000	-9,1
Muut rahoituskulut	-167 386	-156 000	-274 206	-118 206	75,8
Rahoitustuotot ja -kulut	-30 207	-94 000	-84 000	10 000	-10,6
Vuosikate	-414 221	-2 618 765	2 708 793	5 345 558	
Poistot ja arv.	-3 514 613	-3 623 488	-3 796 305	-172 817	4,8
Tilikauden tulos	-3 928 834	-6 242 253	-1 087 512	5 172 741	-82,9
Poistoeron muutos	22 599	21 253	20 045	-1 208	-5,7
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-3 906 235	-6 221 000	-1 067 467	5 171 533	-83,1

*) valtionosuuksissa 2019 ei huomioitu n. 0,5 milj. euron lisäerää, joka maksetaan marras-joulukuussa. Lisäerä huomioiden 2019 alijäämä myös pienenee tämän verran. Ennusteen mukaan TA19 haetut lisämäärärahat jäisivät myös osin käyttämättä, mikä pienentäisi myös osaltaan alijäämää nykyisestä ennusteesta.

100 KUNTAJOHTAMINEN ja VETOVOIMA-PALVELUT	TP 2018	TA+MUUT. 2019	KH 2020	Ero/ muutos	Ero%
toimintatuotot					
myyntituotot	163 386	363 500	213 500	-150 000	-41,3
maksutuotot	1 200	5 000	5 000	0	0,0
tuet ja avustukset	30 644	1 500	26 500	25 000	
muut toimintatuotot	575 058	355 500	520 500	165 000	46,4
toimintatuotot	770 288	725 500	765 500	40 000	5,5
toimintakulut					
henkilöstökulut	-585 357	-606 592	-523 170	83 422	-13,8
palvelujen ostot	-1 187 623	-1 072 080	-1 002 900	69 180	-6,5
aineet, tarvikkeet ja tavarat	-34 477	-37 850	-25 150	12 700	-33,6
avustukset	-53 422	-65 700	-29 000	36 700	-55,9
muut toimintakulut	-161 579	-132 107	-145 191	-13 084	9,9
toimintakulut	-2 022 458	-1 914 329	-1 725 411	188 918	-9,9
toimintakate	-1 252 170	-1 188 829	-959 911	228 918	-19,3
poistot ja arvonalentumiset	-37 500	-37 500	-37 500	0	0,0
Tilikauden Tulos	-1 289 670	-1 226 329	-997 411	228 918	-18,7

103 HALLINTOPALVELUT	TP 2018	TA+MUUT. 2019	KH 2020	Ero/muutos	Ero%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	13 749	24	24	0	0,0
Tuet ja avustukset	28 474	35 107	110 000	74 893	213,3
Muut toimintatuotot	2 857	3 336	2 900	-436	-13,1
Toimintatuotot	45 087	38 467	112 924	74 457	193,6
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-652 904	-598 803	-494 497	104 306	-17,4
Palvelujen ostot	-299 968	-426 625	-524 825	-98 200	23,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 223	-37 328	-25 298	12 030	-32,2
Avustukset	-250	-20 000	0	20 000	-100,0
Muut toimintakulut	-57 994	-56 482	-74 451	-17 969	31,8
Toimintakulut	-1 047 338	-1 139 238	-1 119 071	20 167	-1,8
Toimintakate	-1 002 251	-1 100 771	-1 006 147	94 624	-8,6
Poistot ja arvonalentumiset	-22 099	-27 057	-25 115	1 942	-7,2
Tilikauden tulos	-1 024 352	-1 127 828	-1 031 262	96 566	-8,6

110 KONSERNIN TUKIPALVELUT	TP 2018	TA+MUUT. 2019	KH 2020	ERO	ERO
toimintatuotot					
myyntituotot	543 943	489 000	509 100	20 100	4,1
muut toimintatuotot	18 992	8 400	26 400	18 000	214,3
toimintatuotot	566 583	497 400	535 500	38 100	7,7
toimintakulut					
henkilöstökulut	-590 734	-599 500	-646 651	-47 151	7,9
palvelujen ostot	-593 836	-522 300	-498 800	23 500	-4,5
aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 663	-21 050	-20 150	900	-4,3
muut toimintakulut	-53 159	-64 867	-81 734	-16 867	26,0
toimintakulut	-1 244 392	-1 207 717	-1 247 335	-39 618	3,3
toimintakate	-677 809	-710 317	-711 835	-1 518	0,2
poistot ja arvonalentumiset	-67 497	-60 217	-48 565	11 652	-19,4

300 PERUSTURVAPALVELUT	TP 2018	TA+MUUT. 2019	KH 2020	Ero	Ero%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	833 789	890 924	404 000	-486 924	-54,7
Maksutuotot	2 940 106	3 144 200	3 187 765	43 565	1,4
Tuet ja avustukset	393 947	323 080	272 500	-50 580	-15,7
Muut toimintatuotot	101 515	36 050	69 850	33 800	93,8
Toimintatuotot	4 269 357	4 394 254	3 934 115	-460 139	-10,5
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-16 831 404	-16 358 331	-16 623 624	-265 293	1,6
Palvelujen ostot	-23 154 021	-23 195 901	-24 363 668	-1 167 767	5,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 365 894	-1 290 604	-1 447 200	-156 596	12,1
Avustukset	-2 659 956	-3 136 966	-2 986 466	150 500	-4,8
Muut toimintakulut	-812 687	-1 140 929	-1 322 260	-181 331	15,9
Toimintakulut	-44 823 962	-45 122 731	-46 743 218	-1 620 487	3,6
Toimintakate	-40 554 606	-40 728 477	-42 809 103	-2 080 626	5,1
Poistot ja arvonalentumiset	-152 987	-50 330	-15 940	34 390	-68,3

400 SIVISTYSPALVELUT	TP 2018	TA+MUUT. 2019	KH 2020	Ero	Ero%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	635 200	562 566	600 850	38 284	6,8
Maksutuotot	373 967	405 000	402 100	-2 900	-0,7
Tuet ja avustukset	257 943	181 500	197 500	16 000	8,8
Muut toimintatuotot	102 613	70 950	49 500	-21 450	-30,2
Toimintatuotot	1 369 723	1 220 016	1 249 950	29 934	2,5
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-12 924 472	-13 525 776	-12 999 926	525 850	-3,9
Palvelujen ostot	-3 434 390	-3 446 485	-3 386 125	60 360	-1,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-669 104	-679 930	-623 385	56 545	-8,3
Avustukset	-2 484 943	-2 642 500	-2 358 500	284 000	-10,7
Muut toimintakulut	-2 746 918	-3 139 289	-3 529 611	-390 322	12,4
Toimintakulut	-22 259 826	-23 433 980	-22 897 547	536 433	-2,3
Toimintakate	-20 890 103	-22 213 964	-21 647 597	566 367	-2,5
Poistot ja arvonalentumiset	-230 070	-270 968	-241 295	29 673	-11,0

600 TEKNISET PALVELUT	TP 2018	TA+MUUT. 2019	KH 2020	ERO	ERO%
toimintatuotot					
myyntituotot	5 894 121	5 342 803	5 540 266	197 463	3,7
maksutuotot	57 201	59 516	0	-59 516	-100,0
tuet ja avustukset	35 892	8 810	8 760	-50	-0,6
muut toimintatuotot	5 498 758	6 286 754	6 890 631	603 877	9,6
toimintatuotot	11 485 972	11 697 883	12 439 657	741 774	6,3
toimintakulut					
henkilöstökulut	-4 320 175	-4 357 032	-4 192 272	164 760	-3,8
palvelujen ostot	-4 759 715	-4 106 196	-4 293 450	-187 254	4,6
aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 617 399	-3 880 526	-3 789 796	90 730	-2,3
avustukset	-106 038	-84 000	-80 000	22 000	-26,2
muut toimintakulut	-1 135 458	-1 172 536	-1 166 753	5 783	-0,5
toimintakulut	-13 938 785	-13 600 290	-13 522 271	96 019	-0,7
toimintakate	-2 452 813	-1 902 407	-1 082 614	837 793	-44,0
rahoitustuotot ja -kulut	-129 000	-118 206	-118 206	0	0,0
poistot ja arvonalentumiset	-3 004 460	-3 177 416	-3 427 890	-250 474	7,9

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN YHTEENVETO

KÄYTTÖTALOUSOSA		MÄÄRÄRAHAT	TULOARVIOT
Kunnanhallitus			
Kuntajohtaminen	N	-1 725	766
Hallintopalvelut	N	-1 119	113
Konsernin tukipalvelut	N	-1 247	536
Perusturvalautakunta			
Perusturvapalvelut	N	-46 743	3 934
Sivistyslautakunta			
Sivistyspalvelut	N	-22 898	1 250
Tekninen lautakunta			
Tekniset palvelut	N	-13 522	12 440
Vesilaitos (sis. Ed.)	N	(-1 917)	(2 729)
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot			45 950
Valtionosuudet			25 060
Korkotulot			30
Muut rahoitustulot			260
Korkomenot		-100	
Muut rahoitusmenot		-274	
INVESTOINTIOSA		-5 365	
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset		-25	
Antolainasaamisten vähennykset			97
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		5 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		-1 250	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N	-1 000	
KAIKKI YHTEENSÄ		-95 240	95 435

Talousarvion sitovuus nettona (N) eli tulo- että menoarvioiden yhteenlaskettu summa (netto) on sitova valtuustoon nähden. Pitkäaikaisten lainojen lisäys on sitova bruttotasolla (B).

3. TOIMINNALLISET TAVOITTEET PALVELUALUEITTAIN

KUNTAJOHTAMINEN & VETOVOIMAPALVELUT

Kuntajohtamisen muodostuu luottamushenkilöhallinnosta (valtuusto ja kunnanhallitus), edunvalvonnasta ja yhteistyöstä, omaisuuden hallinnasta ja luovutuksesta sekä kaavoituksesta.

Kokousten määrää pyritään suunnitelmallisesti vähentämään. Valtuuston kokoukset koeluonteisesti kuvataan ja videoidaan. Kustannusten säästöä arvioidaan kertyvän 41.000 euroa kuluvan vuoden arvioituun menokehitykseen.

Euran kunnan maankäytön suunnittelu kohdistuu vuonna 2020 Hinnerjoen osayleiskaavan loppuun saattamiseen, liikekeskuksen alueen kaavamuutoksen laadinnan käynnistämiseen sekä Honkilahden osayleiskaavatyön käynnistämiseen. Tarkempi yhteenveto kaavoituskohteista esitetään talousarviossa ja keväällä hyväksyttävässä kaavoitusohjelmassa.

Lisäksi on käynnissä Fankkeen asemakaavan muutos ja laajennus sekä kaksi aktiivisessa vaiheessa oleva ranta-asemakaavaa (Suurkolakoski ja Sieravuori). Euran kunnan tonttitarjonta on monipuolista sekä asuntorakentamiseen että teollisuusrakentamiseen.

Vetovoimapalvelut käsittävät kunnan yleisen kehittämisen ja markkinoinnin, matkailun kehittämisen, yrityskehittämisen sekä kulttuuripalvelut ja kulttuuritilaisuudet.

Ensi vuodelle on myös uutisoitu mahdollisista teollisten työpaikkojen menetyksistä, tähän haasteeseen tulee varautua lisäämällä yhteistyömahdollisuuksia kunnan, paikallisten yritysten ja valtion viranomaisten välillä.

Euralaisissa yrityksissä sekä teollisuudessa työskentelevillä on arvokasta osaamista, joka parhaimmillaan realisoituu uusina yrityksinä. Tähän työhön laaditaan viiden kohdan kehittämisohjelma.

Euraan on perustettu uusia yrityksiä vuosina 2015-2018 keskimäärin 55 kpl/vuosi. Vuoden 2019 puolivuotisjaksolla uusia yrityksiä

perustettiin 30 kpl. Vuoden 2020 tavoitteena on 60 uutta yritystä. Toimenpiteinä on neuvontapalvelut alkaville ja sijoittuville yrityksille sekä yritysclinikat, yrittäjyyttä edistävät tapahtumat, toimitilojen ja tonttien markkinointi. Eura on mukana Satakunnan Yrittäjien omistajanvaihdosneuvontahankkeessa.

Kulttuuripalvelujen vastuualue on mukana järjestämässä, toteuttamassa ja koordinoimassa kulttuuritapahtumia. Se myös avustaa toimijoita niiden tapahtumatuotannossa ja jakaa avustuksia. Tapahtumia ovat mm. Lasten tammikuu, seniori-ikäisten maaliskuu, Sanat! -kirjallisuustapahtuma ja lasten kesäpäiväleirit kesäkuussa.

Vastuualue huolehtii näyttelytoiminnasta esihistorian opastuskeskus Nauravassa lohikäärmeessä, terassitalon asunnossa, Luistarissa sekä pääkirjaston näyttelytilassa ja sote-keskuksen aulatilissa.

Eura on mukana Alvar Aalto -kaupunkiverkostossa ja sen myötä mm. Visit Alvar Aalto -matkailuhankkeessa. Pori ja Eura isännöivät elokuussa 2020 Alvar Aalto -viikkoa yhteistyössä Alvar Aalto -säätien kanssa.

Kulttuurikasvatussuunnitelmaa päivitetään. Euran historiankirjoitusta jatketaan ja kotiseutuarkiston kuvia aloitetaan julkaisemaan nettissä, mikäli toimintaan saadaan museoviraston avustusta. Historiankirjoituksen määrärahat on tälle vuodelle varattu virheellisesti investointiosaan, minkä vuoksi sitä koskeva 60.000 euron ostopalvelu on nyt kasvattamassa kulttuuritoimen toimintakuluja kuluvan vuoden talousarvioon nähden.

Markkinoinnissa toteutetaan Eura plus -ohjelman toimenpiteitä.

Kulttuuritilaisuuksien kustannuspaikalla on käytössä nettobudjetointi

HALLINTOPALVELUT

Hallintopalveluiden palvelualueen keskeisimmät muutokset vuodelle 2020 ovat henkilöstöresurssien merkittävä tiivistyminen ja työterveyspalveluiden ulkoistaminen. Vakauttamisohjelman myötä nuorten kesätyöllistämistuki on myös poistettu.

HALLINTOPALVELUT

Hallintopalvelut vastaa yleisesti hallintomenettelystä ja valmistelee yhteistyössä palvelualueiden kanssa kunnanhallituksen ja valtuuston käsittelyyn tulevat asiat. Lisäksi hallintopalvelut koordinoivat kunnan viestintää.

Hallintopalvelut vastaavat vuoden 2020 aikana kunnan verkkosivujen kokonaisuudistuksesta. Uudistuksen tavoitteena on tehostaa kunnan sähköistä viestintää ja parantaa kunnan tuottamiin palveluihin liittyvän tiedon saavutettavuutta. Lisäksi tavoitteena on uudistaa verkkosivujen yleisilme, jonka myötä vaikutetaan myönteisesti kunnan markkinointiin

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Hallintomenettelyn ohjaaminen on laadukasta ja digitalisaation kehittäminen hallinnossa etenee	Tiedonohjaussuunnitelman valmistuminen ja tämän myötä hallinnon sähköisten työvälineiden käyttöönotto	Tavoitteen toteutumista arvioidaan laadullisesti osavuosisat-sauksissa

Riskit: Pullonkaulana asianhallinnan ja hallintomenettelyn toimintakulttuurin laajemmalle digitalisoinnille on nykyinen asianhallintajärjestelmä, joka edellyttäisi kokonaisuudistuksen seuraavan sukupolven järjestelmään. Päivitys edellyttää valmista tiedonohjaussuunnitelmaa.

HENKILÖSTÖPALVELUT

Henkilöstöpalvelut pyrkivät toiminnallaan tukemaan koko kunnan henkilöstöhallintoa. Keskeisin tavoite on työhyvinvoinnin johtamisen edistäminen ja sairauspoissaolojen vähentäminen. Vuoden 2018 lopulla aloitettu palkkajärjestelmien kehittäminen jatkuu vuoden 2020 aikana.

Tavoite	Toimenpide	Mittari
Hallintopalveluiden toiminta vaikuttaa positiivisesti sairauspoissaolojen ja työtapaturmien määrän kehitykseen sekä henkilöstön työhyvinvoinnin ja yhdenvertaisen aseman turvaamiseen	Työhyvinvoinnin johtamisen kehittäminen sisäisesti ja yhteistyössä työterveyshuollon kanssa Raportoinnin ja seurannan kehittäminen Palkkaus - ja TVA-järjestelmiä kehitetään ja ajantasaistetaan	Sairauspoissaolojen ja työtapaturmien määrä

Riskit: Työhyvinvoinnin edistämiseksi toteutettavat toimenpiteet kohdentuvat väärin ja palkkajärjestelmien kehittäminen ei etene. Kyseisten tavoitteiden ja toimenpiteiden tekeminen sitoo kaikkia vastuuhenkilöitä. Suurin osa työajasta kuluu edelleen jatkossa ristiriitojen ratkaisuun.

PERUSTURVAPALVELUT

Perusturvalautakunta johtaa ja kehittää perusturvapalveluiden toimialaa ja vastaa palveluiden tuoksellisesta järjestämisestä sekä seuraa ja arvioi palveluiden vaikuttavuutta. Perusturvalautakunnan keskeisenä tehtävänä on sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

Perusturvalautakunta vastaa lakisääteisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisestä laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Lähtökohtana palveluiden järjestämisessä on kuntalaisten tarpeet ja palveluiden vaikuttavuus.

Euran perusturvapalveluiden organisaatio muodostuu kehittämis- ja palveluyksiköstä sekä kolmesta vastuualueesta: sote-avopalvelut, vanhus- ja vammaispalvelut sekä lasten ja nuorten palvelut.

Perusturvapalveluiden tavoitteita laadittaessa talousarviovuodelle 2020, laadinnan perustana ovat olleet alla olevat Euran kunnan hyvinvointisuunnitelman pidemmän aikavälin päämäärät:

HYVINVOINTISUUNNITELMAN PÄÄMÄÄRÄT 2017-2020

- + Laadukkaat ja oikea-aikaiset ja kustannustehokkaat peruspalvelut kuntalaisille
- + Kuntalaisten omaehtoisen terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen
- + Kuntalaisten yhteisöllisyyden ja osallisuuden tukeminen
- + Sähköisen asioinnin ja uuden teknologian hyödyntäminen kuntalaisten palveluissa
- + Turvallinen ja viihtyisä kunta

Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit
Toimiva ja kustannustehokas palvelukonaisuus	Toimintamallien uudistaminen Sähköisen asioinnin lisääminen ja uuden teknologian hyödyntäminen Poikkihallinnollien yhteistyön vahvistaminen Ennaltaehkäisevien palveluiden vahvistaminen	Tarvekaioidut kustannukset per asukas
Hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvoinnin turvaaminen muutostilanteissa	Sairauspoissaolot
Aktiiviset ja osallistuvat kuntalaiset	Kuntalaisten tukeminen ja kannustaminen aktiiviseen vastuunottoon omasta hyvinvoinnista ja terveydestä Kolmannen sektorin kanssa tehtävä yhteistyö Uusista toimintamalleista, palveluista ja teknologioista tiedottaminen	Osallistujien ja tapahtumien lkm

KEHITTÄMIS- JA PALVELUYKSIKKÖ

Kehittämis- ja palveluyksikön tehtävänä on koko perusturvapalveluita koskeva suunnittelu ja ohjaus sekä palveluiden kehittäminen ja asiantuntijapalveluiden tarjoaminen.

Kehittämis- ja palveluyksikkö vastaa talousarvion ja tilinpäätöksen valmistelusta ja laadinnasta sekä talouden tunnuslukujen seurannasta, kehityksestä ja raportoinnista. Se ohjaa ja koordinoi perusturvapalveluiden henkilöstöhankinta- ja työhönottopalveluita sekä vastaa niiden kehittämisestä.

Kehittämis- ja palveluyksikön vastuulla ovat perusturvapalveluiden hankintojen ja kilpailutusten suunnittelu, aikataulutus, täytäntöönpano ja sopimusten hallinta lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Yksikkö vastaa perusturvapalveluiden kehittämishankkeista, henkilöstön koulutussuunnittelusta ja koko perusturvaa koskevasta viestinnästä ja sen kehittämisestä.

Kehittämis- ja palveluyksikön tavoitteena on koordinoida ja kehittää laatutyötä, tiedolla johtamista sekä tarjota kattavat ja kokonaisvaltaiset toimialueelleen kuuluvat asiantuntijapalvelut perusturvapalveluiden eri vastuualueille.

Kehittämis- ja palveluyksikössä työskentelee **11** työntekijää.

Kehittämis- ja palveluyksikössä kehitetään vuonna 2020 laskutusprosesseja. Euran on tarkoitus liittyä Satakunnan yhteiseen Lifecare-tietokantaan maaliskuussa 2020. Liittymisen tarkoitus on yhdistää Satakunnan potilastietokannat yhdeksi kokonaisuudeksi.

SOTE-AVOPALVELUT

Sote-avopalveluiden tavoitteena on tarjota kuntalaisille terveyden- ja sosiaalihuollon palvelukokonaisuuksia lähipalveluina, joissa asiakkaan tarpeet huomioidaan kokonaisvaltaisesti. Avainasemassa palvelussa ovat oikea-aikaisuus, moniammatillinen yhteistyö ja vastuun otto omasta hyvinvoinnistaan. Sote-avopalvelut tukevat omalla asiantuntemuksellaan muiden toimintasektoreiden terveyttä edistäviä ratkaisuja.

Erikoissairaanhoito tukee perusterveydenhuollon toimintaa tarjoamalla erikoissairaanhoidonpalveluita. Erikoissairaanhoito tuotetaan ostopalveluina pääasiassa Satakunnan sairaanhoitopiiriltä. Suun terveydenhuollon tavoitteena on tarjota väestölle suun terveydenhuollon palvelut, tukea asukkaiden omaa vastuuta terveydestään ja tukea muiden toiminta-alueiden terveyttä edistäviä ratkaisuja.

Työterveyshuollon palveluiden tuottaminen siirretään Terveystalolle 1.1.2020 alkaen ja talouden seuranta kunnan hallintoon. *Laboratoriopalveluiden* kustannukset jakaantuvat eri vastuualueille palveluiden käytön mukaan. *Työllisyyspalvelut* (toimintakeskus, Nuorten työpaja) kuuluvat jatkossa sote-avopalveluiden vastuualueelle.

Sote-avopalveluissa kehitetään palveluprosesseja ja asiakkaan palveluketjuja yhteistyössä työllisyyspalveluiden, mielenterveys- ja päihdepalveluiden ja työikäisten sosiaalipalvelujen välillä. Tavoitteena asiakkaan sujuvat ja asiakaslähtöiset palvelut. *Vastaanottopalveluissa* lääkärin ja hoitajien vastaanotolla toimintamalli uudistetaan kokonaan. Tavoitteena on, että tuottavuus kasvaa, asiakaskokemus paranee, vaikuttavuus lisääntyy ja henkilöstökokemus paranee.

VANHUS- JA VAMMAISPALVELUT

Vanhuspalvelujen tavoitteena on, että ikäihmiset voivat asua omissa kodeissaan mahdollisimman pitkään. Palvelutuotanto pyritään järjestämään tätä toimintaa tukevaksi. Asiakas muuttaa perhe- tai palvelukotiin vasta sitten, kun kaikki kotona asumista tukevat palvelut on todettu riittämättömiksi.

Vanhuspalveluihin kuuluvat *ikäkeskus, seniorineuvola, muistipoliklinikka, ikäihmisten päivätoiminta, kotihoito ja kotihoidon tukipalvelut, ikäihmisten perhehoito, terveyskeskussairaala, kotisairaala sekä Osmanrinteen, Suvannon, Tolppamäen ja Viljavainion palvelukodit.*

Seniorineuvolan toiminnassa lisätään ennaltaehkäisevää toimintaa aloittamalla 75-vuotiaiden terveys-tapaamiset. *Muistipoliklinikan* geriatripalvelut toteutetaan edelleen pääasiassa etävastaanottona.

Kotihoidossa pilotoidaan vuonna 2020 etähoitajamallia uuden teknologian avulla. Kotihoidon

myöntämisperusteita kiristetään sekä panostetaan hoidon vai palveluiden tarpeen arviointiin ja hoidon vaikuttavuuteen. *Ikäihmisten perhehoidossa* kehitetään erityisesti kotiin annettavaa perhehoitoa.

Tehostetussa palveluasumisessa panostetaan yhteisten toimintakäytäntöjen juurruttamiseen. Palvelukoti Osmanrinteen Pihlaja-osasto eriytetään uudeksi **arviointi- ja kuntoutusyksiköksi**, minkä tarkoituksena on edesauttaa kotona asumisen mahdollisuuksia. Arviointi- ja kuntoutusyksikön hoitajaksot ovat enintään kolmen kuukauden mittaisia ja ne toteutuvat sairaalahoidon jatkeena tai kotoa käsin silloin, kun toimintakyvyssä on tapahtunut merkittävää huononemista.

Palvelusetelin käyttö ikäihmisten tehostetussa palveluasumisessa pyritään pitämään maltillisena. Palvelusetelin tarkoituksena on lisätä valinnanvapautta, tukea ikäihmisten kotona asumista esim. omaishoitoperheissä ja vähentää terveyskeskussairaalan käyttöä jonotusyksikkönä.

Terveyskeskussairaalassa tuotetaan vain akuutteja sairaanhoitopalveluita niitä tarvitseville potilaille. Kotisairaala mahdollistaa sairaalatasoisen hoidon potilaan omassa kodissa.

Henkilöstön työhyvinvointiin panostetaan työnkierrolla, osaamisen vahvistamisella ja varahenkilöjärjestelmän lisäämisellä. Varahenkilöitä tarvitaan kotihoidossa, palvelukodeissa ja terveyskeskussairaalassa. Varahenkilöjärjestelmä parantaa palvelujen laatua, koska poissaolojen sijaisena toimii vakinaiset ja kokenut hoitaja.

Vammaispalvelujen tavoitteena on tuottaa mahdollisimman kattavat ja laadukkaat palvelut vammaisille joko kunnan omana toimintana tai ostopalveluna. Vammaispalvelut tukevat vammaisten oma-toimisuutta ja selviytymistä avohuollossa eri tavoin. Vammaispalveluihin *kuuluvat asiakas- ja palveluohjaus (sosiaalityö), kuntoutusohjaus ja asumisvalmennus sekä asumispalveluyksiköt Rantaniitty, Joenpesä, Tuulenpesä, Peiponpesä ja Nuutti.*

Vuonna 2020 toimintaa uudistetaan lisäämällä yhteistyötä vammaispalvelujen ja toimintakeskuksen välillä. Yhteistyötä lisätään myös poikkihallinnollisesti ja kolmannen sektorin kanssa. Uusilla käytännöillä mahdollistetaan vammaisten omannäköisen

elämän toteutuminen ja tuetaan perheitä arjessa selviytymisessä.

Lyhytaikaishoitoa vahvistetaan kotona asumisen tukemiseksi ja asukkaita kuntoutetaan vähemmän tuettuihin asumismuotoihin moniammatillisen työryhmän (sairaanhoitajat, lähihoitajat, ohjaajat, fysioterapeutti) avulla. Välimuotoisia asumisratkaisuja kehitetään sekä vaikeavammaisten että kehitysvammaisten tueksi.

Vanhuspalveluissa ulkoistetaan palvelukotien lääkäripalvelut palvelukoti Osmanrinnettä lukuun ottamatta. Kilpailutusta valmistellaan ja ulkoistuksen on tarkoitus alkaa vuoden 2020 alusta.

LASTEN JA NUORTEN PALVELUT

Lasten ja nuorten palveluiden vastuualueeseen kuuluvat *ehkäisy- ja äitiysneuvola, lastenneuvola, koulu-terveydenhuolto, lasten ja nuorten psykiatrisen sairaanhoitajan palvelut, puheterapia, lapsiperheiden sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut, lastensuojelu, perheneuvola sekä maahanmuutto-ohjaus.*

Lasten ja nuorten palvelujen tavoitteena on edistää ja ylläpitää yksilöiden ja perheiden sosiaalista turvallisuutta, hyvinvointia sekä terveyttä tukemalla asiakkaiden ja heidän verkostojensa kykyä selviytyä arjen haasteista. Lasten ja nuorten palvelualue toimii tiiviissä yhteistyössä muiden lapsille ja nuorille suunnattuja palveluja tuottavien palvelualueiden sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Talousarviovuonna 2020 palvelujen painopistettä pyritään edelleen siirtämään ennaltaehkäiseviin ja kaikille kuntalaisille tarkoitettuihin palveluihin mm. vahvistamalla vuonna 2019 toimintansa aloittaneen *perhekeskuksen* toimintaa. Saman aikaisesti tuotetaan laadukkaat korjaavat lastensuojelun palvelut. Palvelujen suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan euralaisten lapsiperheiden palvelujen tarve ja niiden mahdollisimman nopea saatavuus.

Lapsiperheiden ennaltaehkäisevän sosiaalipalvelun lisäämiseksi talousarviossa on **huomioitu kahden sosionomin palkkakustannukset**. Uusien työntekijöiden työpanos on tarkoitus kohdentaa palveluihin, joita euralaisten perheiden on mahdollista saada mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Näin pyritään välttämään inhimillisestä ja taloudellisesta

näkökulmasta kalliimpien korjaavien palvelujen tarvetta.

Korjaavaa lastensuojelutyötä tekevät työntekijät koulutetaan vuonna 2020 lastensuojelun *systemi-*

sen toimintamallin osaajiksi. Systeemisen mallin avulla pyritään lapsen ja perheen tilanteen syvällisempään ymmärtämiseen ja vaikuttavampaan lastensuojelutyöhön

Perusturvapalveluiden keskeiset talousarviovuoteen 2020 sijoittuvat riskit esitetään alla olevassa taulukossa.

Riskin tunnistaminen			Riskianalyysi		Riskin käsittely	
Riski-luokka	Riski	Riskin kuvaus	Todennäköisyys	Vaikutus	Toimenpiteet	Vastuuhenkilöt
Strateginen	Uudistuva lainsäädäntö	Lainsäädännön muutosten mukana tuomat muutokset	Mahdollinen	Merkittävä	Lainsäädäntömuutosten aktiivinen seuranta	Perusturva-johtaja
Operatiivinen	Henkilöstöressurssin riittävyys ja saatavuus	Vakinais- ja sijaishenkilöstön rekrytoinnin vaikeutuminen	Todennäköinen	Merkittävä	Henkilöstön rekrytoinnin ja varahenkilöjärjestelmän kehittäminen	Perusturva-johtaja
Taloudellinen	Lifecare-projektin tai muihin tietojärjestelmiin liittyvien kustannusten kasvu	Tietojärjestelmätoimittajista ja/tai projektista johtuvat viivästykset ja projektin kustannusten nousu	Mahdollinen	Kohtalainen	Aktiivinen osallistuminen projekti- ja ohjausryhmän kokouksiin Taloudellinen seuranta	Perusturva-johtaja
Taloudellinen	Tavoitteiden saavuttamattomuus	Perusturvapalveluiden talousarviovuoden 2020 tavoitteita ei saavuteta	Mahdollinen	Merkittävä	Tavoitteiden ja niiden saavuttamiseksi tehtyjen toimenpiteiden säännöllinen seuranta talousarviovuoden aikana	Perusturva-johtaja ja vastuualuepäälliköt
Taloudellinen	Talousarvion seuranta ja talousarviomuutokset	Tiliöinnistä sekä tili-kartan ja kustannuspaikkojen muutoksista johtuvat talousmuutokset vastualueiden ja eri kustannuspaikkojen välillä sekä ennalta suunnittelemttomat kustannuserät	Mahdollinen	Merkittävä	Tiliöinnin ohjeistuksen selkiyttäminen ja mahdollisten virheiden aktiivinen korjaaminen Talouden toteuman säännöllinen seuranta ja poikkeamien kontrollointi	Perusturva-johtaja ja vastuualuepäälliköt

SIVISTYSPALVELUT

Sivistyslautakunnan keskeisenä tavoitteena on edistää yksilön ja yhteisöjen kokonaisvaltaista hyvinvointia. Sivistyspalvelut jakaantuvat seuraaviin vastuualueisiin: varhaiskasvatus, yleissivistävä koulutus sekä hyvinvointipalvelut.

Sivistyspalvelut ovat kunnalle lainsäädännössä määriteltyjä tehtäviä. Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen lainsäädäntö määrittelee pitkälti palvelujen järjestämistavan. Varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmat määrittelevät opetuksen sisältöjä. Liikunta-, nuoriso- ja kirjastopalveluissa sekä osallisuuden yhteisötoiminnan järjestämisessä kunta voi itse määrittellä palvelujen sisältöä ja laajuutta vapaammin.

Sivistyspalvelujen merkitys sekä kuntalaisten hyvinvoinnin, että kunnan elinvoimaisuuden kannalta on merkittävä. Sivistyspalveluilla mahdollistetaan ja edistetään sivistystä, lasten ja nuorten kasvua, elinikäistä oppimista, omaehtoista hyvinvointia ja kunnan elinvoimaa. Aukkoilla on monipuolisesti tarjolla mahdollisuuksia hyödyntää elinikäisen oppimisen polkua. Sivistys antaa välineitä ja sisältöjä elämän eri vaiheissa. Sivistyspalveluilla on sivistystehtävän lisäksi merkittävä rooli kuntalaisten hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämässä, eriarvoisuuden kaventajana ja mahdollisuuksien luojana.

Kuntalaispalvelujen vaikuttavuuden ja laadun turvaamiseksi kiristyvässä taloustilanteessa on sivistyspalveluita perusteltua **koota ehäksi palvelukokonaisuuksiksi**. Lähtökohtana on kuntalaisten arjen sujuvuuden helpottaminen ja vaikuttavat palvelukokonaisuudet. Suunnitteilla olevat oppimiskeskukset ovat alueensa moniammatillisuuden keskuksia. Tilasuunnittelussa tulee ottaa entistä enemmän huomioon tilojen monikäyttöisyys ja muuntojoustavuus. Tilojen nykyaikaistaminen edellyttää ja mahdollistaa myös toimintamallien kehittämistä entistä asiakasystävällisemmiksi.

Henkilöstöjohtamisen painopisteinä vuonna 2020 ovat johtaminen ja esimiestyö, osaamisen kehittäminen sekä työhyvinvointi. Johtamisen ja esimiestyön tueksi järjestetään koulutuksia. Koko henkilöstön osaamisen kehittämistä toteutetaan laaja-alaisesti ja tarvelähtöisesti. Euran sivistyspalvelut osallistuu myös vuonna 2020 Satakunnan kuntien Osaava-hankkeeseen (henkilöstön seudullinen koulutushanke). Yhdessä perusturvapalveluiden ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa kehitetään LAPE-palvelujen kokonaisuutta. Kuntalaisten hyvinvointia pyritään lisäämään muun muassa liikunnan edistämishankkeiden avulla.

Tavoiteasettelua on ohjannut myös kunnan hyvinvointisuunnitelma. Sivistyspalveluiden keskeiset kuntastrategiaa tukevat tavoitteet vuonna 2020 ovat seuraavat:

Tavoitteet	Toimenpiteet	Toteutumista kuvaava mittari/kriteeri
Laadullisesti ja määrälliset hyvätasoiset kasvatus- ja opetuspalvelut	Hyvä opiskelijahuolto, lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen	Muodollisesti päteviä opettajia 100 % yleissivistävässä koulutuksessa. Kaikki 9-luokkalaiset saavat päättötodistuksen ja jatko-opiskelupaikan keväällä 2020. Esiopetuksen, perusopetuksen ja lukion opetussuunnitelmaan perustuvat suunnitelmat sekä itsearvioinnit. Lv. 2019-2020 yleissivistävän koulutuksen (ml. esiopetus) arviointikohteena on arviointi. Peruskoulun ja lukion osalta arviointikohteena on oppilaan/opiskelijan arviointi. Esiopetuksessa arvioinnin kohteena on esiopetukselle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen. Arvioidaan strukturoidulla mittarilla keväällä 2020. 80 % oppilaista ja opiskelijoista on tyytyväisiä opiskelijahuollon laatuun ja määrään

<p>1. Varhaiskasvatuk- sen suunnitelmallinen arviointi valtakunnallisten arviointikriteerien mukaisesti (Karvi 2018)</p> <p>2. Perusopetuksen laadun ja opetus-suunnitelman kehittäminen</p> <p>3. Lukion laadun ja kilpailukyvyyn turvaaminen sekä se, että Euran lukio säilyttää kilpailukykyisyytensä perusopetuksen jälkeisenä jatko-opintovaihtoehtona</p> <p>4. Yleissivistävän koulutuksen ja kirjastopalveluiden yhteistyö</p> <p>5. Palvelujen saataavuus koko kunnan alueella</p>	<p>Varhaiskasvatuksen arviointimallin kehittämisen aloittaminen (Loistohanke) Tvt-laitteiston suunnitelmallinen käyttö varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa opetussuunnitelmien mukaisesti</p> <p>Digitalisaatio-hanke etenee suunnitelman mukaisesti Päivitetyn kulttuurikasvatussuunnitelman aktiivinen käyttö Yrittäjyyskasvatus: suunnitelman laatiminen lukuvuoden 2019-2020 aikana Erityisopetuksen kehittäminen</p> <p>Kurssitarjonnan säilyttäminen monipuolisena</p> <p>Lukion markkinointi</p> <p>Digitalisaatio-hanke etenee suunnitelman mukaisesti Lukion vanhan osan saneeraus</p> <p>Opetussuunnitelmatyö</p> <p>Yhteistyösuunnitelman laatiminen</p> <p>Oppimiskeskussuunnittelu etenee Avoimen päiväkotin Ompun siirtymisen ent. Suvituulen tiloihin etenee. Vuoropäiväkotin Suvituulen ja Kärjämäen päiväkodin yhdistyminen.</p>	<p>Strukturoidut menetelmät (Edivan kehittämisvalikko), varhaiskasvatussuunnitelmassa määritellyt arvioinnin käytännöt Aamu- ja iltapäivätoiminnan arviointikyselyt (oppilaat, huoltajat) lv. 2019-2020 osalta</p> <p>Lukuvuosisuunnitelmien toteutumisen arviointi lv. 2019-2020 Sähköisten välineiden hankinta vuosiluokille 4. ja 7.</p> <p>Opettajille suunnatut koulutukset Käyntikerrat ja toteutunut toiminta Yrittäjyyskasvatussuunnitelma valmistuu lukuvuoden 2019-2020 aikana</p> <p>Erityisopetuksen kehittämissuunnitelman pohjalta tehtävät tarveselvitykset valmistuvat vuoden 2020 aikana</p> <p>Yo-tilastot: sijoittuminen valtakunnallisissa lukiovertailuissa selvästi valtakunnallista keskitasoa paremmin. Kurssitarjonta Vähintään 50 % Euran yhteiskoulun oppilaista siirtyy Euran lukioon Sähköisten välineiden hankinta</p> <p>Vanhan osan luokkatilat saatetaan vastaamaan nykyvaatimuksia (erityisesti luonnontieteet) OPH:n ohjeiden mukaisesti. Paikallisessa uudessa 2020 opetussuunnitelmassa toteutuu valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden henki, tavoitteet ja vaatimukset.</p> <p>Yhteistyösuunnitelma valmistuu vuoden 2020 aikana</p> <p>Hankesuunnitelmat valmistuvat toimintakaudella 2019-2020 (Etelä-Eura ja Pohjois-Eura), suunnittelua jatketaan ja rakentaminen aloitetaan Suunnittelua jatketaan Päiväkotin Euranrinkilä valmistuu kesällä 2020.</p>
<p>Sivistyspalveluiden palvelualueen kehittäminen hyvässä yhteistyössä ja asiakkaan roolia vahvistaen palvelujen suunnittelussa, kehittämisessä ja tuottamisessa. Moniammatillisen yhteistyön edelleen kehittäminen Lape-palvelujen kehittäminen yhteistyössä perusturvalpalvelujen kanssa</p>	<p>Kehittämispäivät, esimiesten koulutuspäivät, työpajat Perhekeskuksen moniammatillinen tiimi</p> <p>Säännöllinen Lape-toiminta</p>	<p>Kehityskeskustelut Asiakaspalaute Asiakasmäärät</p> <p>Lape-ohjausryhmän kokoontumiset ja toiminnot Kirjatut yhteistyökäytännöt, moniammatillisen tiimin säännöllinen toiminta ja toiminnan vaikutusten arviointi.</p>

<p>Henkilöstön osaamisen, työhyvinvoinnin ja hyvän johtamisen avulla mahdollistetaan tavoitteiden saavuttaminen</p>	<p>Koulutukset Henkilöstön osaamista kehitetään ja kohdennetaan tarve- ja asiakaslähtöisesti. Esimiesten koulutus Työhyvinvointikyselyn tuloksia 2019 hyödynnetään Kehityskeskustelujen kehittäminen Pätevän henkilöstön rekrytointi lähtevien tilalle.</p>	<p>Koulutuspäivät/työntekijä Palautteet koulutuksista</p> <p>Uusien toimintatapojen käyttöönotto yksiköissä Koettu henkilöstön ammattitaito asiakastytyväisyyssmitauksessa ja muilla nopeilla arvioinneilla. Kehityskeskustelujen määrä Kehityskeskustelujen koettu hyödyllisyys, osuus kasvaa Toteutetut toiminnot, palvelut ja tilaisuudet, kerätty palaute</p>
<p>Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelin seurannan ja sisällön kehittäminen. Yksityisen varhaiskasvatuksen valvonta- ja yhteistyökäytäntöjen jalkauttaminen ja arviointi Yrittäjyyskasvatuksen kehittäminen</p>	<p>Yhteistyö- ja valvontakäsikirjan mukaisen toiminnan toteuttaminen ja toimivuuden seuraaminen Säännöllisten yhteistyömallien, aikataulutuksen sekä valvontakäytäntöjen luominen</p> <p>Yrittäjyyskasvatussuunnitelman kehittäminen perusopetuksessa ja lukiossa</p>	<p>Toteutuneet yhteistyö- ja valvontakäynnit sekä palveluntuottajien palaute</p> <p>Yrittäjyyskasvatussuunnitelma valmistuu lukuvuonna 2019-2020</p>
<p>Osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien lisääminen. Kuntalaisten ja järjestöjen osallistuminen koko kunnan sekä erityisesti hyvinvointipalveluiden toiminnan suunnitteluun, järjestämiseen, arviointiin sekä kunnalliseen demokratiaan.</p> <p>Lasten, nuorten ja huoltajien osallisuuden ja vaikuttamisen lisääminen Kuntalaisten omavastuun lisääminen omasta terveydestään ja hyvinvoinnistaan</p>	<p>Kuntaan laadittavan osallisuus- ja vaikuttamisohjelman valmistelun jatkaminen Kuntalaisten, järjestöjen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa yhdessä kehitetyt, suunnitellut tai toteutetut toiminnot ja palvelut.</p> <p>Oppilaskunnat Nuorisovaltuusto Monipuoliset, hyvinvointia ja terveyttä ennakoivasti edistävät palvelut kaikille ikäryhmille elämäntapa- ja harrastusmahdollisuuksien lisääminen Liikunnallistaminen: koulujen liikunnallistamis-hanke, liikuntapaikkojen käytön aktivoiminen Varhaiskasvatusyksiköiden peruskorjausten/oppimiskeskusten suunnittelussa liikuntamahdollisuuksien huomioiminen</p>	<p>Osallisuus- ja vaikuttamisohjelma valmistuu ja otetaan käyttöön vuoden 2020 aikana. Vanhus-, vammais- ja veteraanineuvostojen kokoontumiskerrat ja tapahtumat. Teemaviikoille järjestetty toiminta kunnan muiden palvelualueiden, toimijoiden ja järjestöjen kanssa. Oppilaskuntien ja nuorisovaltuuston kokoontumiskerrat</p> <p>Järjestettyjen tapahtumien ja toimintojen määrä eri ikäryhmille. Yhdistyksille ja järjestöille jaetut avustukset sekä harrastemessujen järjestäminen Lasten ja nuorten harrastepassin käyttöönoton selvittäminen Koulupihojen liikunnallistaminen etenee investointisuunnitelman mukaan Liikuntapaikkojen aktiivinen käyttö</p> <p>Hankesuunnitelmat</p>
<p>Varhaiskasvatuksen kustannustehokkuus.</p> <p>Sivistyspalveluita on tarjolla kunnan eri osissa</p>	<p>Varhaiskasvatusyksiköiden täyttöprosentit pidetään varhaiskasvatuslain sallimalla tasolla, huomioiden osa-aikainen varhaiskasvatus, tilojen rajoitteet sekä tuen piirissä olevien lasten määrä. Palveluverkoston tiivistäminen (FCG 2016 Varhaiskasvatuspalvelujen organisoituminen ja palvelurakenne) Oppimiskeskusten suunnittelu etenee.</p>	<p>Täyttö- ja käyttöprosentit</p> <p>Hankesuunnitelmien eteneminen rakennusvaiheeseen</p>

Kunnan varhaiskasvatustyksikköjen (ml. päiväkotien esiopetus) lapsimäärät:

	2018 toukokuu	2019 toukokuu	2018 syys- kuu	2019 syys- kuu
Honkilahden päiväkoti (ml. Joentiuku)	47	35	30	37
Kauttuan päiväkoti (ml. Minttu)	96	102	95	97
Kärjäjämaen päiväkoti	53	67	58	51
Vuoropäiväkoti Suvituuli	55	62	48	53
Ryhmäperhepäiväkoti Tuutikki	12	12	8	11
Päiväkoti Lemmikki	16	21	18	30
Päiväkoti Viihula	16	19	16	19
Perhepäivähoito	86	72	64	49
Yhteensä	381	390	337	347

Yksityisen varhaiskasvatuksen lapsimäärät:

	2018 toukokuu	2019 touko- kuu	2018 syys- kuu	2019 syys- kuu
Yksityisen päiväkodit, ryhmäperhepäivä- hoito ja perhepäivähoito	84	97	82	103

Esiopetusyksikköjen lapsimäärät:

	2018 toukokuu	2019 touko- kuu	2018 syys- kuu	2019 syys- kuu
Kirkonkylän koulun esiopetus	21	18	18	18
Panelian esiopetus	20	16	17	17
Kiukaisten esiopetus	17	14	15	19
päiväkoti Kulkunen (ostopalvelu)	17	-	-	15
Yhteensä	75	48	50	69

Kotihoidon tuen piirissä olevat lapset:

	2018 syyskuu	2019 syyskuu
Lasten määrä	140	99

Tehostetun ja erityisen tuen piirissä olevien lasten määrä syyskuun 2019 tilanteen mukaan:

	2018 marraskuu	2019 syyskuu
Tehostettu tuki	31	24
Erytyinen tuki	7	2

Varhaiskasvatuspalvelujen piirissä olevien lasten määrä 2015-2019 (elokuun tilanteen mukaan):

2015	2016	2017	2018	2019
523	497	538	507	526

Varhaiskasvatuksen henkilöstömäärä yksiköittäin (lokakuu 2019):

Perhepäivähoito	13
Honkilahden päiväkoti (ml. Joentiuku, esimies)	6
Kauttuan päiväkoti (ml. Minttu, esimies)	17

Käräjämäen päiväkoti (ml. esimies)	10
Vuoropäiväkoti Suvituuli	11
Ryhmäperhepäiväkoti Tuutikki	3 (sis. kiertävä lastenh.)
Päiväkoti Lemmikki (ml. esimies)	7
Päiväkoti Viuhula	3
Kirkonkylän koulun esiopetus	2
Panelian esiopetus	3
Kiukaisten esiopetus	3
avoin päiväkoti Ompu	2
Lapsen henkilökohtaiset/ryhmävustajat	8 (joista neljän palkan maksaa muu kunta/taho)
YHTEENSÄ	88

Euran kunnanvaltuusto on 23.4.2018 § 16 tehnyt päätöksen ja aikataulutuksen koskien varhaiskasvatuspalvelujen rakenneuudistusta. Palvelurakenteen uudistamisen tavoitteena on varhaiskasvatuspalvelujen järjestäminen taloudellisesti, toiminnallisesti ja laadullisesti kestävällä tavalla. Varhaiskasvatuspalvelujen kehittämisen painopiste on talousarviovuonna 2020 palvelurakenteen uudistamiseen liittyvissä hankkeissa. Tähän liittyy organisaation muutoksia henkilöstön suhteen. Tarkasteltavana ovat myös sijaisjärjestelyt.

Päiväkoti Euranrinkilä valmistuu kesällä 2020. Toimintakauden 2020-2021 tavoitteena on kahden päiväkodin toimintakulttuurien yhdistäminen, sekä uuden toimintakulttuurin luominen päiväkoti Euranrinkilään taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet huomioiden.

Tarveselvitykset Kauttuan päiväkodin sekä nykyisen vuoropäiväkoti Suvituulen peruskorjauksille on laadittu. Kirkonkylän ja Kauttuan varhaiskasvatusratkaisut tehdään myöhemmin. Panelian oppimiskeskuksen hankesuunnitelma on hyväksytty kunnanhallituksessa 30.9.2019 § 299. Etelä-Euran varhaiskasvatuspalveluiden järjestämisen vaihtoehtoja kartoitetaan yhteistyössä perusopetuspalvelujen kanssa.

Palvelurakenteen uudistamisella on vaikutuksensa myös henkilöstörakenteeseen ja henkilöstön sijoittumiseen palvelualueella. Perhepäivähoito on vähentynyt voimakkaasti ja tulee vähenemään edelleen vuoden 2020 aikana. Perhepäivähoidosta vähentyneitä varhaiskasvatuspaikkoja on siirtynyt erityisesti yksityisiin päiväkoteihin ja ryhmäperhepäivähoitoon.

Vakinaisten perhepäivähoitajien määrä vuosina 2014-2019 toukokuu ja syyskuu:

2015	2016	2017	2018	2019 lokakuu	2020 tammikuu
34	30	21	19	13	12

Ikäluokkien pienenemisestä huolimatta lasten määrä varhaiskasvatuspalvelujen piirissä ei ole vähentynyt. Varhaiskasvatuspalveluihin osallistui toukokuussa 2018 76 % kaikista 1-5 -vuotiaista lapsista. Toukokuussa 2019 osallistumisprosentti oli 80 %. Varhaiskasvatuspaikkojen riittävyys kunnan eri alueilla (Pohjois-Eura, Kirkonkylä, Kauttua ja Etelä-Eura) eri ikäisille lapsille on turvattu. Erityisesti tulee huomioida perhepäivähoidosta vähentyvät alle kolmevuotiaiden varhaiskasvatuspaikat.

Osa-aikaisen varhaiskasvatuksen määrä on lisääntynyt viime vuosina. Vaikka lasten määrä varhaiskasvatuksen palveluissa on lisääntynyt, ovat toteutuneet läsnäolopäivät vähentyneet. Tämä tarkoittaa haastetta ryhmien täyttö- ja käyttöprosentteihin. Euran kunnassa ei ole rajattu subjektiivista varhaiskasvatusoikeutta, mikä on myös hallitusohjelman yksi tavoitteista. Huoltajilla on oikeus käyttää varhaiskasvatusta heidän tarvettaan vastaavina päivinä. Aikuisten ja lasten suhdelukua ryhmissä ei saa suunnitellusti ylittää (tiedossa oleva ylitys).

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen pohjana olevaa tuntitaulukkoa/kk muutettiin 1.8.2019 alkaen. Myös palveluseteli muutettiin tuntiperusteiseksi. Taloudellisesti haasteellisessa tilanteessa asiakasmaksuperusteita tarkastellaan uudelleen kevään 2020 aikana.

Tulojen perusteella nollamaksua maksettavien lasten määrä:

	2017 toukokuu	2018 toukokuu	2019 toukokuu
lasten määrä	93	136	109

Varhaiskasvatuksen erityisopettajien palvelun myyminen yksityisille palveluntuottajille aloitetaan vuoden 2020 aikana. Palveluista laaditaan hinnasto ja suunnitellaan resursointia.

Varhaiskasvatuspalvelujen sisällöllisenä tavoitteena on varhaiskasvatuksen suunnitelmallisen arvioinnin kehittäminen valtakunnallisten arviointikriteerien mukaisesti (Karvi 2018). Tavoite liittyy myös opetushallituksen koordinoiman Loisto-hankkeen toimintakauden 2019-2020 kehittämistoimintaan.

Esiopetuksen kehittämis- ja arviointikohteena on toimintakaudella 2019-2020 esiopetukselle asetettujen valtakunnallisten tavoitteiden toteutuminen.

Tieto- ja viestintäteknologiaan liittyvänä tavoitteena on tvt-laitteiston suunnitelmallinen käyttö varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa opetussuunnitelmien mukaisesti.

Monialaisena yhteistyönä sote-palvelujen sekä eri järjestöjen kanssa kehitetään LAPE-palvelujen kokonaisuutta. Moniammatillinen tiimi jatkaa toimintaansa ennalta ehkäisevänä ja perheitä tukevana, matalan kynnyksen toimintana. Varhaiskasvatuksen palvelurakennemuutoksessa huomioidaan yhteistyö sote-palvelujen, sekä nuoriopelujen kanssa ja mahdollistetaan kokoontumispaikkoja joustavasti erilaisiin tarpeisiin.

Lasten hoidon tuet vuosilta 2016-2019 sekä ennuste vuodelle 2020:

	Kotihoidon tuki	Yksityisen hoidon tuki	Palveluraha (yksit. hoidon tuen kuntalisä)	Palveluseteli
2016	626 640	133 247	102 371	0 (ei vielä käytössä)
2017	651 202	108 908	91 695	94 700
2018	560 000	70 000	36 000	415 000
2019 (Tp enn I)	530 851	-	-	849 065
2020	550 000	-	-	700 000

4039 AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä erityisen tuen/vammaispuolustajain piirissä oleville oppilaille (pääsääntöisesti Ahmasojan koulu ja Kirkonkylän koulun erityisluokkien oppilaat tai erillisellä asiantuntijalausunnolla).

Toimintaa toteutetaan sekä kunnan omana palveluna että ostopalveluna (seurakunta) koulujen tiloissa. Euran seurakunnan kanssa on tehty sopimus iltapäivätoiminnan järjestämisestä Kirkonkylän koululla lukuvuoden 2019-2020 osalta.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään keväällä 2020 aamu- ja iltapäivätoimintana Kauttuan ja Kirkonkylän koulujen yhteydessä olevissa toimipisteissä sekä iltapäivätoimintana kaikkien alakoulujen yhteydessä olevissa toimipisteissä.

Kauttuan iltapäivätoiminnassa työskentelee tammikuusta 2020 alkaen vain yksi ohjaaja, koska toimintaan osallistuvien lasten määrä on vähentynyt. Kirkonkylän koulun iltapäivätoiminnan järjestämisessä otetaan lisäksi käyttöön uusi toimintamuoto. Perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan lisäksi suunnitellaan yhdessä huoltajien kanssa yläkouluikäisten oppilaiden kohdalla iltapäivätoiminnan järjestämisestä perusturvan alaisuudessa toimivassa toimintakeskuksessa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa kirjoilla olevien lasten määrä (lokakuu 2019):

Aamupäivätoiminta	Kunnan iltapäivätoiminta	Iltapäivätoiminnan ostopalvelu (srk)
32	70	27

KOULULAISTEN AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA LV. 2020-2021

Koululaisten aamupäivätoimintaa järjestetään koulun arkitoimintapäivinä aikaisintaan klo 7.00 alkaen. Aamupäivätoimintaa järjestetään Kirkonkylän koululla. Aamupäivätoimintaan ovat oikeutettuja vain erityisen tuen/vammaispuolustajain piirissä olevat oppilaat (pääsääntöisesti Kirkonkylän koulun erityisluokkien ja Ahmasojan koulun oppilaat).

Koululaisten iltapäivätoimintaa järjestetään kaikkien alakoulujen yhteydessä. Minimiryhmäkoko toiminnan aloittamiseksi on kymmenen hakuaikana ilmoittautunutta lasta. Iltapäivätoimintaa järjestetään arkikoulupäivinä klo 16.30 saakka.

4060 YLEISSIVISTÄVÄ KOULUTUS

Yleissivistävän koulutuksen vastuualueeseen kuuluvat perusopetus, lukiokoulutus, toisen asteen koulutusyhteistyö ja oppilashuollolliset tukipalvelut. Entiset perusopetuksen ja koulutuksen ja ohjauksen vastuualueet yhdistyvät vuoden 2020 alusta yleissivistävän koulutuksen vastuualueeksi. Kansalaisopiston toimintaan (Sataopisto) liittyvät asiat siirtyvät hyvinvointipalvelujen vastuualueelle vuoden 2020 alusta.

Samalla kun kunnanhallitus päätti vastuualueiden yhdistämisestä ja perustettiin peruskoulun ja lukion rehtorin virka ja peruskoulun apulaisrehtorin virka. Tavoitteena on vuoden 2020 aikana koulukeskuksen johtamisen sekä koulukeskuksen yhteisen toimintakulttuurin kehittäminen.

Yleissivistävän koulutuksen hallinto

Yleissivistävän koulutuksen hallinnossa työskentelee perusopetuspäällikkö ja yksi toimistosihiteeri. Sivistyspalvelutoimistossa tehdään työtä yhdessä, joten edellä mainitut tekevät myös muiden vastuualueiden tehtäviä tehtävänkuvauksiensa mukaisesti. Yleissivistävässä koulutuksessa on vakinaista henkilöstöä 136 henkeä. Lisäksi eri syistä johtuen on tilapäistä henkilöstöä 12-16 henkeä.

4080 PERUSOPETUS

Perusopetuspalvelut tarjoavat lapsille ja nuorille opetussuunnitelman mukaista perusopetusta vuosiluokilla 1-9. Perusopetuslain mukaan kunnan on järjestettävä perusopetusta kunnassa asuville perusopetusikäisille lapsille. Perusopetuksen tehtävänä on kehittää oppilaiden kokonaispersoonallisuutta kasvattamalla ja opettamalla heitä yhteiskunnan perusopetukselle asettamien tavoitteiden mukaan. Lakisääteiset, riittävät resurssit opetukseen ja oppilashuoltoon antavat koko ikäluokalle tasa-arvoisen mahdollisuuden näihin tavoitteisiin pääsemiseksi. Merkittäviä painopistealueita perusopetuksen vastuualueella ovat perusopetuksen opetussuunnitelmaan liittyvät jatkosuunnitelmat, digitalisaatio ja hyvinvointi.

Opetussuunnitelman uudistamisessa vuonna 2020 keskeisiä ovat:

- arvioinnin kehittäminen ja monipuolistuminen
- päivitetyn kulttuurikasvatussuunnitelman ottaminen entistä aktiivisemmin osaksi Euran kunnan perusopetussuunnitelmaa
- oppilashuollon osuuden tarkistus ja päivitys kunnan opetussuunnitelmaan
- yrittäjyyskasvatuksen ottaminen aktiiviseksi osaksi Euran kunnan opetussuunnitelmaa

Digitalisaatio:

- Euran kunta on aiempien vuosien tavoin mukana Satakunnan alueellisessa tutoryhteistyössä, jonka koordinaattorina toimii Pori.
- Vuoden 2020 aikana hankitaan sähköisiä välineitä vuosiluokille 4. ja 7, vuosien 2017-2019 tavoin. Tarve jatkuu myös tulevaisuudessa, jotta pystymme vastaamaan opetussuunnitelman vaatimuksiin digitalisuudesta.
- Opettajien pedagogista osaamista kehitetään koulutuksen avulla
- Koulutuksen tieto- ja viestintästrategian pitkäjänteinen suunnittelu ja kehittäminen.

Hyvinvointi:

- erityisesti tavoitteena oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki
- uuden oppilas- ja opiskelijahuoltolain tavoitteena on edistää koko yhteisön hyvinvointia
- erityisopetuksen kehittäminen. Lukuvuoden aikana tehdään tarveselvitys pohjautuen oppimisen tuen työryhmän Euran oppimisen tuen kehittämissuunnitelmaan.
- liikunnan lisääminen koulujen pihojen liikunnallistaminen-kehittämishankkeen avulla ja Liikkuva koulutoiminnan saaminen aktiiviseksi osaksi koulujen arkea. Hankkeen avulla hankitaan välineitä ja laitteita kouluille. Hanke jaettu kolmelle vuodelle ja vuosi 2020 on hankkeen kolmas vuosi.
- yhteistyön kehittäminen oppilashuollon ja perusturvapalveluiden kesken

Kansainvälisyyskasvatus:

- koulut jatkavat ja hakevat tulevanakin vuonna aktiivisesti mukaan erilaisiin kansainvälisyysprojekteihin esim. EU:n rahoittamiin Erasmus+, NordPlus ja Roots ohjelmiin

Tuntikehys

Tuntikehys jaetaan kouluittain kevään aikana.

Tuntikehysten kehitys (sisältää osa-aikaisen erityisopetuksen):

lv. 2015- 2016		lv. 2016-2017		lv. 2017-2018		lv. 2018-2019		lv. 2019-2020		lv. 2020-2021 alustava arvio	
opp.	tunteja	opp.	tunteja	opp.	tunteja	opp.	tunteja	opp.	tunteja	opp. ennuste	tunteja
1260	2613	1263	2477	1263	2343	1264	2419	1250	2319	1237	2262

Yläkoulun tuntikehystä vähenee 28 tuntia, kun tulevista seitsemänsistä luokista tulee kuusi opetusryhmää ja yhdeksänneltä luokalta lähtee keväällä seitsemän opetusryhmää eli opetusryhmiä Euran yhteiskoulussa lukuvuonna 2020-2021 yksi opetusryhmä vähemmän. Alakoulun puolelta vähennetty 22 tuntia, jotka eivät mahdu talousarviolle annettuun raamiin.

Perusopetuksen oppilasmäärät ja osa-aikaiseen erityisopetukseen jaetut resurssit lukuvuosittain:

Koulu	lv. 2016-2017		lv. 2017-2018		lv. 2018-2019		lv. 2019-2020	
	opp.	tunteja	opp.	tunteja	opp.	tunteja	opp.	tunteja
Hinnerjoki	60	10	57	10	59	14	55	6
h/oppilas		0,17		0,18		0,24		0,11
Honkilahti	47	5	44	5	47	9	47	6
h/oppilas		0,11		0,11		0,19		0,13
Kauttua	293	40	290	42	279	50	272	36
h/oppilas		0,14		0,14		0,18		0,13
Kirkonkylä	162	26	167	24	162	24	163	24
h/oppilas		0,16		0,14		0,15		0,15
Kiukainen	130	24	117	22	116	22	115	12
		0,18		0,19		0,19		0,10
Panelia	108	18	114	20	115	22	105	12
		0,17		0,18		0,19		0,11
Ahmasoja	59	2	54	2	53	2	53	2
h/oppilas		0,03		0,04		0,04		0,04
Euran yhteiskoulu	278	26	392	48	403	52	410	48
h/oppilas		0,09		0,12		0,13		0,12
Kiukaisten yhteiskoulu	98	24						
h/oppilas		0,24						
YHT. tunteja		175		173		195		146

Tehostetun ja erityisen tuen oppilaat kouluittain ja prosentteina koulun oppilasmäärästä:

Koulu	Tehostettu tuki	Erityisen tuen päätös	Tehostettu tuki	Erityisen tuen päätös	Tehostettu tuki	Erityisen tuen päätös	Tehostettu tuki	Erityisen tuen päätös
	20.9.2016	20.9.2016	20.9.2017	20.9.2017	20.9.2018	20.9.2018	20.9.2019	20.9.2019
Hinnerjoki	5 (8,3%)	1 (1,7%)	5 (8,8%)	1 (1,8%)	6 (10,2%)	0	8 (14,5%)	0
Honkilahti	4 (8,5%)	2 (4,3%)	2 (4,5%)	2 (4,5%)	3 (6,4%)	3 (6,4%)	3 (6,4%)	3 (6,4%)
Kauttua	29 (9,9%)	4 (1,4%)	33 (11,4%)	4 (1,4%)	32 (11,5%)	2 (0,7%)	44 (16,2%)	1 (0,4%)
Kirkonkylä	20 (12,3%)	0 (0%)	26 (16,3%)	1 (0,6%)	24 (14,8%)	1 (0,6%)	18 (11,0%)	3 (1,8%)
* Kk:n koulun erityisluokat	0	17 (100%)	0	17 (100%)	0	19 (100%)	0	20 (100%)
Kiukainen	19 (14,6%)	1 (0,8%)	19 (16,2%)	0 (0%)	13 (11,2%)	1 (0,9%)	15 (13,0%)	2 (1,7%)
Panelia	8 (7,4%)	2 (1,9%)	4 (3,5%)	1 (0,9%)	12 (10,4%)	1 (0,9%)	13 (12,4%)	1 (1,0%)
Sorkkinen	---	---	---	---	---	---	---	---
Euran yhteiskoulu	21 (7,6%)	18 (6,5%)	39 (9,9%)	26 (6,6%)	60 (14,9%)	21 (5,2%)	55 (13,4%)	18 (4,4%)
Kiukaisten yhteiskoulu	9 (9,2%)	4 (4,1%)	---	---	---	---	---	---
Ahmasojan koulu	0	70 (100%)	0	64 (100%)	0	65 (100%)	0	61 (100%)
YHTEENSÄ	115 (9,1%)	119 (9,4%)	128 (10,1%)	116 (9,2%)	150 (11,9%)	113 (8,9%)	156 (12,5%)	109 (8,7%)
TEHOSTETTU JA ERITYINEN TUKI YHTEENSÄ	234 (18,5%)		244 (19,3%)		263 (20,8%)		265 (21,2%)	

Henkilöstö

Koulujen **henkilölukumäärät** ja henkilötyövuodet (HTV) lv 2019-2020 (suluissa muilta kunnilta laskutettavat henkilökohtaiset koulunkäynninohjaajat, jotka näkyvät perusopetuksen kuluissa):

koulu	opettaja vak	opettaja vak htv	opettaja ma	opettaja ma htv	ohjaajia vak	ohjaajia vak htv	henk.koht ohj ma	henk.koht. ohj ma htv
Hinnerjoki	4	3,25			1	0,71		
Honkilahti	4	3,25			1	0,50		
Kauttua	19	18,5			5	3,30		
Kirkonkylä	13	13	1	1	8 (1)	6,17 (1)	5 (1)	4,61 (0,72)
Ahmasoja	6	5,75			4	3,68	2	1,47
Sampo	3	2,25			2	1,53	1 (1)	1(1)
Kiukainen	8	7			2	1,48		
Panelia	8	7			1	0,65	1 (1)	0,73 (0,73)
Euran yhteiskoulu	28	26,65	6	6	2	1,69		
Yhteensä **	89	86,65	7	7	26 (1)	19,71 (1)	9 (3)	7,81 (2,45)

** yhteissummasta vähennetty yhteiset opettajat siten, että opettajien loppusummassa opettaa vain yhdessä koulussa. Koskee erityisopetusta Kauttua-Hinnerjoki-Honkilahti sekä Kiukainen-Panelia. Englannin opetusta Kiukainen-Panelia. Lisäksi Sampo-Ahmasoja hallinnolliset järjestelyt.

Koulunkäyntiohjaajien täysi työaika on 38,75 tuntia viikossa, mutta koulunkäyntiohjaajien tuntimäärät perusopetuksessa vaihtelevat välillä 24 – 32 tuntia viikossa. Lisätunteja heille on tullut aamu- ja iltapäivätoiminnasta.

Uusia vakinaisia virkoja perusopetuksessa talousarviossa 2020 lukuvuodelle tarvitaan 1.8.2020 alkaen Kirkonkylän koulun rehtorin virka, joka osaltaan poistaa määräaikaisten opettajan tarpeen ja on kustannuksiltaan samaa tasoa kuin nykyinen luottamustoimisen rehtorin virka. Perusopetuksessa on tarve 1.8.2020 alkaen täyttää ainakin kaksi vapaana olevaa päätoimisen tuntiopettajan tehtävää. Nämä päätoimisen tuntiopettajan toimet osaltaan vähentävät määräaikaisten opettajien tarvetta.

Sijaiskulut:

	2016	2017	2018 *	2018 **	ennuste 2019 syyskuun loppussa
Tot. Kulut	11 715 320,00 €	10 637 768,00 €	10 936 539,00 €	10 720 895,00 €	11 177 555,00 €
vakinaisten palkat säästö	366 969,00 €	177 458,00 €	198 822,00 €	198 822,00 €	35 448,00 €
Tilap. Säästö	-49 349,00 €	66 706,00 €	122 499,00 €	122 499,00 €	115 743,00 €
sijaiset varattu	0,00 €	0,00 €	92 000,00 €	92 000,00 €	58 696,00 €
Sijaiset tot.	517 484,00 €	467 854,00 €	498 080,00 €	498 080,00 €	366 470,00 €
Sijaisnettokulut	-199 864,00 €	-223 690,00 €	-84 759,00 €	-84 759,00 €	-156 583,00 €
	*oppilashuolto siirtyi perusopetuksen kuluihin 1.1.2018 (215 644€)				
	** ilman oppilashuollon kuluja				

Koulukuljetukset

Koulukuljetukset Euran kunnassa järjestetään perusopetuslain 32 §:n mukaisesti eli kaikille oppilaille, joiden koulumatka on yli 5 km. Lisäksi koulukuljetuksen piiriin kuuluvat oppilaat, joiden koulumatka on Koululiitu-ohjelman kriteerien perusteella vaarallinen. Koulukuljetusten ohjeistus on määritelty Koulukuljetusoppaassa 1.8.2016.

Vuonna 2018 perusopetuksen koulukuljetuskustannukset olivat 781 852 euroa (alv 0 %). Vuodelle 2019 on budjetoitu 768 000 euroa, tilinpäätöksen mukaan kuljetuskustannukset tulevat olemaan noin 800 000 euroa. Vuodelle 2020 on budjetoitu 806 000 euroa.

4090 LUKIOKOULUTUS

Lukion tehtävänä on antaa monipuolista yleissivistystä ja mahdollisimman hyvä pohjakoulutus jatko-opinnoille. Opiskelijamäärä pyritään nostamaan noin 160 opiskelijaan. Tämä edellyttää, että miltei kaikki euralaiset lukiolaiset hakeutuvat Euran lukioon ja myös muista kunnista hakeudutaan Euran lukioon. Euran lukiossa pyritään selvästi valtakunnallista keskiarvoa parempiin tuloksiin ylioppilaskirjoituksissa. Tässä on viime vuosina onnistuttu hyvin. lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja muun koulutuksen järjestäjien kanssa.

Kansainvälisyystoiminnassa Euran lukio jatkaa yhteistyötä bolognalaisen lukioiden liceo Copernicon ja liceo Minghettin kanssa. Euran lukio tekee yhteistyötä paikallisten urheiluseurojen kanssa opiskelijoiden opintojen ja kilpaurheilun yhdistämisen helpottamiseksi. Monissa oppiaineissa tehdään yhteistyötä lähiseudun yritysten kanssa.

Lukion uudet valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet julkaistaan marraskuussa 2019. Tämän jälkeen alkaa paikallinen opetussuunnitelmatyö ja uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön 2021. Opetussuunnitelmaudistuksen tavoitteena on kehittää lukio-opetusta niin, että se tukee opiskelijoiden hyvinvointia, antaa opiskelijoille jatko-opintoja työelämävalmiuksia nykyistä kattavammin sekä tukee opiskelijoiden yksilöllisiä tarpeita ja oppimista. Uudessa opetussuunnitelmassa painotetaan mm. kansainvälisyyttä sekä lukioiden ja yliopistojen yhteistyötä. Eurassa ylläpidetään vahvaa yleislukiota.

Vuonna 2020 lukiokoulutuksen painopisteenä on siis opetussuunnitelmatyö. Lisäksi painopisteenä on edelleen opiskelijoiden hyvinvointi ja jaksaminen. Euran lukio järjestää jo perinteeksi muodostunutta kaikille avointa Studia Generalia luentosarjaa.

Lukion henkilöstö

		HTV
- Rehtori	1	1
- Koulusihteeri	1	0,75
(tekee varhaiskasvatuksessa 0,25)		
- Opettajia	17	14,68
- Yhteisiä opettajia yläkoulun kanssa musiikissa, liikunnassa ja käsitöissä.		

Kunnanhallitus on perustanut peruskoulun ja lukion rehtorin viran. Lukion nykyinen rehtori siirtyy tähän tehtävään vuonna 2020. Tavoitteena on vuoden 2020 aikana koulukeskuksen johtamisen sekä koulukeskuksen yhteisen toimintakulttuurin kehittäminen.

4080 OPPILASHUOLLOLL. TUKIPALVELUT

Opiskeluhuollolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosyhteisössä. Opiskeluhoitoa on sekä perusopetuslaissa tarkoitettu oppilashuolto että lukiolaissa ja ammatillisessa koulutuksessa annetuissa laissa tarkoitettu opiskelijahuolto.

Opiskeluhoitoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko oppilaitosyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoitona. Lisäksi opiskelijoilla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon. Euran oppilashuollon palveluissa on kaksi koulupsykologia ja kaksi koulukuraattoria (joista toinen on vastaava koulukuraattori).

Euran lukion opiskelijamäärät

vuosi (20.9.)	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	169	190	196	188	171	175	154	152	156
vuosi (20.9.)	2018	2019	2020 ennuste						
opiskelijamäärä 20.9. tilanne	148	151	159						

4110 HYVINVOINTIPALVELUT

Hyvinvointipalveluiden vastuualueen tehtävänä on kuntalaisten hyvinvoinnin, terveyden, aktiivisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen. Painopiste on ennaltaehkäisevässä toiminnassa.

Vastuualue vastaa nuorisopalveluista (nuorisolaki koskee alle 29-vuotiaita), liikuntapalveluista, kirjasto- ja tietopalveluista, kansalaisopistosta/aikuis-koulutuksesta (Euran kunnan osuus Sataopiston toiminnasta) sekä koordinoi ja ohjaa osallistumisen kehittämistä (neuvostot ja kansalaiskuuleminen).

Hyvinvointipalvelut on mukana lapsi- ja perhepalveluiden kehittämisessä yhdessä sivistyspalveluiden muiden vastuualueiden, perusturvapalveluiden ja kolmannen sektorin kanssa.

Kunnan talouden **vakauttamisohjelman** mukaiset vaikutukset hyvinvointipalveluihin:

- nuorisopalvelut ei vastaa vuoden 2020 alusta alkaen Mansikin leirikeskusten kesäajan toiminnasta
- nuorisopalveluiden leiritoiminta muutetaan päiväleireiksi
- kunnan liikunta-alueiden hoito siirtyy teknisille palveluille vuoden 2020 alusta
- Kiukaisten kirjasto muutetaan omatoimikirjastoksi
- toimistosuhteiden eläköityessä 1.11.2019 toimeja ei täytetä
- nuorisohjaajan esimiesvastuun poistuminen 1.1.2020 alkaen

4106 Hyvinvointipalveluiden hallinto

Hyvinvointipalveluiden hallintoon on varattu palkka- ja toimintarahat hyvinvointipäällikölle. Hyvinvointipalveluiden toimistosuhteiden eläköityessä 1.11.2019 alkaen toimeja ei vakauttamisohjelman mukaisesti täytetä.

Lasten ja nuorten harrastepassin mahdollisuudet ja käyttöönotto selvitetään. Mikäli passi tullaan ottamaan käyttöön 2021, ovat sen vähimmäiskustannukset 5 000-8 000 euroa.

4120 NUORISOPALVELUT

Nuorisopalvelujen tavoitteena on edistää nuorten kasvua ja itsenäistymistä, nuorten sosiaalista vahvistamista, parantaa nuorten kasvu- ja elinolosuhteita sekä edesauttaa nuorisotakuun toteutumista. Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat yhteisöllisyys, yhteisvastuu, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo, monikulttuurisuus ja kansainvälisyys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen. Nuorisotyötä toteutetaan monialaisena yhteistyönä sekä yhteistyönä nuorten, nuorisoyhdistysten ja muiden nuorisotyötä tekevien järjestöjen kanssa. Nuorisotakuuta toteutetaan järjestämällä etsivää nuorisotyötä.

Painopistealueena on ennaltaehkäisevä nuorisotyö ja Ohjaamotoiminnan edelleen kehittäminen sekä toiminnan vakiinnuttaminen.

Henkilöstö

Nuoriso-ohjaaja	2 vakituista
Etsivä nuorisotyöntekijä	vakituinen
Etsivä nuorisotyöntekijä	määräaikainen
Tilapäinen työntekijä	osa-aikainen (10
Kesätyöntekijät 4 hlö	määräaikaisia (1 kk)

Päätoimisen henkilöstön muodostavat kaksi nuoriso-ohjaajaa ja etsivä nuorisotyöntekijä. Määräaikaisia työntekijöitä ovat lisäksi toinen etsivä nuorisotyöntekijä sekä yksi tilapäinen työntekijä (nuorisotilatyöskentely). Lisäksi kesäaikaan nuorisopalvelut työllistävät neljä kesätyöntekijää. Etsivän nuorisotyön palkkakustannuksiin saadaan tällä hetkellä osittainen opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitus. Rahoitusta tullaan hakemaan edelleen.

Tilat

Nuorisotiloja on kaksi: Kauttuan nuokkarin toiminnasta vastaavat nuorisopalvelut, Hinnerjoen Nurtsin toimintaa pyrittävät pääasiassa vapaaehtoiset. Lisäksi nuorisopalveluilla on käytössään auto, Autoa käytetään jalkautuvassa nuorisotyössä sekä hyödynnetään lisäksi nuorisopalveluiden muissa toiminnoissa.

Kunnan vakauttamisohjelman mukaisesti nuorisopalvelut ei vastaa vuoden 2020 alusta Mansikin leirikeskukseen kesäaikaisesta toiminnasta.

Toiminta

Nuorisopalvelut järjestää lasten ja nuorten toimintaa itsenäisesti sekä yhteistyössä kunnan eri hallintokuntien, seurakunnan nuorisotyön, naapurikuntien nuorisotoimien sekä alueen nuorisojärjestöjen kanssa. Kaikki toiminta perustuu terveiden elämäntapojen, päihteettömyyden, sosiaalisen vahvistamisen sekä turvallisen kasvuympäristön tukemiseen. Osa toiminnasta edellyttää ulkopuolista rahoitusta.

Perusnuorisotyö

Perusnuorisotyön lähtökohtana on järjestää lapsille ja nuorille monipuolista toimintaa sekä ennaltaehkäistä lasten ja nuorten ongelmia ja syrjäytymistä. Talotyötä järjestetään säännöllisesti Kauttuan nuorisotalolla eri ikäryhmille: junnunuokkari 3.-6. luokalaisille sekä avointa toimintaa 13-17-vuotiaille. Hinnerjoella Nurtsilla järjestetään junnunuokkari-toimintaa kerran viikossa.

Hinnerjoen nuorisotalotoiminta jatkuu vapaaehtoisvoimin, kunta maksaa tilan vuokratustannukset. Kouluilla tapahtuvaa nuorisotyötä jatketaan ja yhteistyötä tiivistetään säännöllisillä jalkautumisilla kouluille. Perusnuorisotyö jalkautuu nuorten vapaa-ajan pariin sekä itsenäisesti että yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Nuorisotyö osallistuu nuorille suunnattuihin tapahtumiin ja järjestää ohjelmaa lasten ja nuorten loma-ajoille. Kesäaikana järjestetään päivätoimintaa.

Syksyllä 2020 järjestetään lapsille ja nuorille suunnatut harrastusmessut yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Nuorisovaltuusto ja nuorisopalvelut järjestävät yhteistyössä tapahtuman euralaisille nuorille. Nuorten tiedotus- ja neuvontatoiminta tuodaan osaksi nuorisopalveluiden järjestämää talo- ja liikuvaa nuorisotyötä. Osallistutaan mahdollisiin seutukunnallisiin hankkeisiin talousarvion puitteissa. Osallistutaan nuorisotyön valtakunnallisen sekä alueelliseen arvioinnin ja mittariston kehittämiseen.

Euralaisille nuorisoyhdistyksille jaetaan avustuksia 21 000 euroa.

Nuorisotakuu

Ohjaamo

Euran kunta liittyi Satakunnan Ohjaamo-hankkeeseen 1.1.2019 alkaen. Hanketta hallinnoi Porin kaupunki. Euraan perustettiin oma Ohjaamo-toimintapiste, joka aloitti toimintansa keväällä 2019. Satakunnan Ohjaamo toimii ESR-rahoituksella. Rahoitus päättyy 30.6.2020. Toiminnalle ollaan hakemassa jatkorahoitusta vuoden 2020 loppuun. Euran omarahoitusosuus ajalla 1.1.-30.6.2020 on 2 408 euroa. Jos rahoitus myönnetään, on Euran kunta mukana. Mikäli jatkorahoitusta ei myönnetä, Eura vakiinnuttaa toiminnan ja jatkaa itsenäisesti. Itsenäinen toiminta edellyttää yhden työntekijän työtehtäviin liitettävän ohjaamotoiminnan koordinoitua. Muutoin toiminta kyetään järjestämään pääasiassa jo olemassa olevin resurssein.

Etsivä nuorisotyö

Etsivää nuorisotyötä jatketaan. Toimintaan on saatu valtionavustusta 55 000 euroa ajalle 1.9.2019-31.8.2020. Avustuksella katetaan osa kahden etsivän nuorisotyöntekijän palkkakuluista. Kunnan osuus etsivän nuorisotyön kokonaiskuluista on n. 25 %: loput palkkakulut, työntekijöiden matkakulut, työnohjauskulut sekä muut toiminnasta aiheutuvat

kulut. Avustusta tullaan hakemaan myös seuraavalle toimintakaudelle.

Vuoden 2019 (tammikuu-elokuu) aikana on etsivä nuorisotyö tavoittanut 57 nuorta. Tavoitetuista nuorista 58,8 % oli joko työttömäksi ilmoittautuneita tai työttömiä, mutta eivät ilmoittautuneet työttömiksi. Asiakkaita on ohjautunut eniten sosiaali- ja terveyspalveluihin sekä työllistymiseen liittyviin toimenpiteisiin. Aluehallintoviraston arvio verkostojen (eivät kuulu mihinkään yhteiskunnan tarjoaman palvelun piiriin) ulkopuolella olevista alle 29-vuotiaista nuorista vaihtelee välillä 60-100.

Etsivän nuorisotyön henkilöstöresurssien kaksinkertaistuminen mahdollistaa toiminnan kehittämisen. He tulevat olemaan mukana mm. jalkautuvassa ja liikkuvassa nuorisotyössä, järjestävät nuorisotilalla säännöllisesti kaffepaussi-toimintaa, K17-nuokkaritoimintaa sekä pienryhmätoimintaa. Lisäksi he jalkautuvat kerran viikossa nuorten työpaikalle. Etsivät nuorisotyöntekijät vastaavat myös kunnan varusmiehille suunnatusta TimeOut-toiminnasta.

Nuorten työpaika siirtyi perusturvapalveluiden työllisyysyksikköön 1.6.2019.

Yhteistyö eri tahojen kanssa

Yhteistyötä jatketaan kunnan eri palvelualueiden, Rauman seutukunnan, Satakunnan nuorisotoiminnan verkoston, Euran seurakunnan, euralaisten yhdistysten sekä Harkun kunnan nuorisopalveluiden kanssa määrärahojen puitteissa.

4130 Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluiden tehtävänä on järjestää liikunta-toimintaa ja -tapahtumia sekä luoda edellytyksiä Eurassa harjoitettavalle liikuntatoiminnalle. Liikuntapalvelut pyrkii edistämään liikuntatoimintaa järjestävien tahojen toimintaa.

Henkilöstö

Liikuntapäällikkö	vakituinen
Liikuntasihteeri	vakituinen
Kesätyöntekijät 2 hlö	määräaikaisia (1 kk)

Päätoimisen henkilöstön muodostavat liikuntapäällikkö ja liikuntasihteeri. Liikuntapalveluiden järjestämiin uimakouluihin otetaan kaksi avustavaa

kesätyöllistettyä kesäkuuksi (á 1000 euroa). Liikuntapalveluilla ei ole enää liikunta-alueiden hoitohenkilöstöä, vaan liikunta-alueiden hoitovastuu siirtyi kunnan vakauttamisohjelman seurauksena tekniisiin palveluihin. Vakauttamisohjelman myötä liikuntasihteeri ja liikuntapäällikkö vastaavat osaltaan myös toimistotehtävistä, kun ko. toimistotehtäviä hoitaneen toimistosihteerin tointa ei täytetä.

Palveluiden ostot

Liikuntapalvelut ostaa liikunnanohjaustunteja pääsääntöisesti Euran uima- ja urheiluhalli Oy:ltä. Joitakin erityisiä liikunnanohjauksia ostetaan myös yksityisiltä liikuntapalveluiden tarjoajilta.

Järjestettävä toiminta

Liikuntapalvelut edesauttaa euralaisten urheiluseurojen ja muiden liikuntatoimintaa järjestävien tahojen toimintaa ja tapahtumien järjestämistä varuamalla tarvittavat liikuntatilavuorot, lainaamalla välineistöä, antamalla asiantuntija-apua ja tarjoamalla markkinointikanaviaan.

Lapsille ja nuorille järjestetään yhteistyössä eri tahojen kanssa tapahtumia, uimakouluja ja koulujen kanssa yhteistyössä koululiikuntakilpailuja ja -tapahtumia. Liikuntapalvelut järjestää uimaopetuksen kuljetuksineen varhaiskasvatuksessa oleville aikaisempien toimintavuosien mukaisesti.

Aikuisväelle ja erityisesti seniori-ikäisille järjestetään säännöllisiä kuntoliikuntaryhmiä. Olemassa olevia kuntotapahtumia pyritään tarvittaessa kehittämään ja haetaan yhteistyötahoja uusien kuntoliikuntatapahtumien järjestämiseksi.

Koulujen liikuntasalien maksullisuus:

Liikuntasalit ovat aikuisikäyttäjäryhmille maksullisia. Yhdistysten ohjatut nuorisoryhmät (50 % käyttäjistä alle 18 v), senioriryhmät ja muut erityisryhmät ovat maksuttomia. Vuoden 2020 aikana on liikuntasalivuokrasta saatava tulo arviolta 9 000 euroa.

Liikunta-alueiden hoito

Euran kunnan kokonaan tai osittain hoitovastuulla olevia liikuntapaikkoja on kohtuullisen paljon. Liikuntapalvelujen hoitovastuulla on ollut mm. yleisurheilukenttiä 3 kpl, jalkapallokenttiä 7 kpl, kuntoratoja 4 kpl, jääkiekkokaukaloita 3 kpl, tenniskenttiä 4 kpl, beachvolleykenttiä, frisbeegolfrata ja kuntosali. Tekniset palvelut ovat vastanneet kuuden jääkiekkokaukalon hoidon järjestämisestä. Koulujen liikuntasalien kiinteistöhoito on teknisten

palvelujen vastuulla. Vuonna 2020 tekniset palvelut vastaa kaikkien liikunta-alueiden hoidosta.

Liikuntapalvelut vastaa v. 2020 edelleen liikuntasalien ja liikunta-alueiden vuorojen sekä liikuntatoiminnan organisoinnista. Liikuntasalien maksullisten aikuisryhmien käytön laskutus hoidetaan edelleen sivistyspalveluissa. Liikuntapalvelut hoitaa pääosan liikuntapaikkojen irtaimen liikuntavälineistön hankinnoista (myös koulut hankkivat välineistöä esim. liikuntasaleihin).

Euran uima- ja urheiluhalli Oy

Liikuntapäällikkö toimii Euran uima- ja urheiluhalli Oy:n toimitusjohtajana. Halliyhtiö maksaa liikuntapäällikön toimitusjohtajana toimimisesta liikuntapalveluille 11 100 euroa/v.

Euran kunnan tuki **1 066 000 euroa** Euran urheilutaloa hallinnoivalle Euran uima- ja urheiluhalli Oy:lle on sidottu urheilutalon perusparannus- ja laajennushankkeen toteutusta varten otettujen lainojen (3 kpl) hoitokuluihin 626 000 euroa (vähenee n. 9 000 euroa v. 2019 verrattuna) ja halliyhtiön toiminta-avustukseen 440 000 euroa. Toiminta-avustuksen määrä pienenee vuoden 2019 talousarvioon verrattuna 25 000 euroa. Urheilutalon uimahallin kävijätavoite on 70 000 uimaria.

Urheilutalotilojen käyttöaste on kohtuullisen hyvä. Halliyhtiön hallitus tarkastelee uimahallin ja muiden liikuntatilojen taksoitusta vuosittain. Urheilutalokiinteistön kuntoa seurataan aktiivisesti ja tehdään tarvittavat ennaltaehkäisevät korjaus- ja huoltotoimet, jotta kiinteistölle ei synny korjausvelkaa. Euran uima- ja urheiluhalli Oy tekee vuosittain toimintakatsauksen, jossa mm. urheilutalon eri tilojen kävijämäärät ja lämmitys/sähkö/vesikulut on esitettyinä vertailtuna aiempiin vuosiin.

Urheilutalokiinteistössä on kaikkiaan n. 1 200 lampua, joten valaistuksen sähkönkulutus on suuri. Halliyhtiö käynnistää suunnittelutyön nykyisen valaistuksen (pääosin loisteputkia) muuttamiseksi led-valaistukseksi, jolla on saatavissa aikaan merkittäviä säästöjä valaistuskuluissa. Pääosa valaistuksen muutosinvestoinnista ajoittuisi vuodelle 2021. Suunnittelutyö ei vaadi kunnalta lisäavustusta ja mahdollisesti ei myöskään itse investointi.

Investoinnit

Liikuntapalvelut ehdottaa urheilukeskuksen yleisurheilukentän puisen vallikatsomon 31 vuotta vanhojen puuosien uusimista.

4140 Kirjasto- ja tietopalvelut

Kirjastolain (1492/2016) tavoitteena on edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin; tiedon saatavuutta ja käyttöä; lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa; mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen; aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat yhteisöllisyys, moniarvoisuus ja kulttuurinen moninaisuus.

Kirjastolain mukaan yleisen kirjaston tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin; ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa; edistää lukemista ja kirjallisuutta; tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon; tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan; edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Tehtävän hoitamiseksi yleisellä kirjastolla tulee olla tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö sekä riittävä ja osaava henkilöstö.

Painopistealueina ovat lastenkirjasto- ja kouluyhteistyö, senioripalvelut sekä nuortenkirjastotyö. Tavoitteena on edistää lukemista ja tukea monipuolisen lukutaidon kehittymistä.

Henkilöstö

Kirjastopäällikkö	täytetään sisäisesti syksyllä
Kirjastonhoitaja	1.9.2020 asti
Kirjastonhoitaja	toimea ei täytetä
Kirjastonhoitaja	2 henkilöä
Kirjastovirkailija	3 henkilöä

Kirjastopäällikkö on irtisanoutunut virastaan 1.5.2019 alkaen. Vakauttamistoimenpiteiden johdosta toimi täytetään sisäisesti syksyllä 2019, vapautuvaa kirjastonhoitajan toimea ei täytetä. Yksi kirjastonhoitajista on ilmoittanut eläköityvänsä 1.9.2020 alkaen. Henkilöstöressurssien selkeä vähentyminen tulee heijastumaan pääkirjaston aukioloaikoihin.

Toimitilat

Toimipaikkoja on yhteensä viisi. Neljästä lähikirjastosta kolme eli Hinnerjoen, Honkilahden ja Panelian kirjastot toimivat omatoimisesti laajennetuina aukioloin seitsemänä päivänä viikossa. Omatoimikirjastot vaativat 1-2 järjestely- ja asiakaspalvelupäivää viikossa. Kiukaisten kirjasto ollaan vakauttamis-

ohjelman mukaisesti muuttamassa omatoimikirjastoksi syksyyn 2020 mennessä. Isona omatoimikirjastona se tulee vaatimaan 2-3 järjestely- ja asiakaspalvelupäivää.

Pääkirjastossa on laajennetuin aukioloin toimiva omatoimialue eli aula ja lehtilukusali, minkä ansiosta asiakkaat voivat myös iltaisin ja viikonloppuisin lukea lehtiä, automaatin avulla palauttaa aineistoa, noutaa varauksia sekä lainata.

Toiminta

Kirjasto- ja tietopalvelut tarjoavat palveluja kaikille kansalaisille ja kirjastoverkko ulottuu maantieteellisesti Euran kunnan joka puolelle. Kirjastojen automatisointi ja laajennetut aukiolot ovat lisänneet palvelujen saatavuutta ja käyttöastetta. Euran kunnassa toimii kolme omatoimikirjastoa, ja myös pääkirjaston lehtilukusaliin pääsee viikonloppuisin, aamuisin ja iltaisin kirjastokortin numerolla ja pin-koodilla. Kiukaisten kirjasto muutetaan omatoimikirjastoksi syksyyn 2020 mennessä.

Kouluryhmät vierailevat säännöllisesti kirjastossa ja kirjaston henkilökuntaa opastaa heitä tiedonhaussa ja vinkkaa kirjoja ja kutsuu luokkia kirjanjulkistamistilaisuuksiin. Henkilökunta vierailee myös kouluilla vinkkaamassa ja vanhempainilloissa, lisäksi kirjoja vinkataan nuorisotiloissa ja harrastemessuilla. Alakoulujen käyttöön kirjasto tarjoaa Lukuinto-toimintaa, jossa kouluille toimitetaan kolme kertaa vuodessa kirjaketit. Opettajien ohjaamina oppilaat voivat suorittaa Lukuinto-diplomin.

Vuonna 2019 aloitetun kirjaston ja neuvolan yhteistyön tuloksena perhe saa lapsen 2-vuotistarkastuksessa kutsun kirjastoon, jota vastaan saa omasta lähikirjastosta kirjalahjan. Lapsille kirjasto tarjoaa myös mm. satutuokiota, lukukoiratoimintaa sekä erilaisia tapahtumia kuten pehmojen yö tai teatteriesityksiä. Lapsille ja nuorille esitetään kirjastolla myös elokuvia.

Aikuisille suunnattua toimintaa ovat mm. kirjailijavierailut, luennot, lukupiiri, elokuvaesitykset, ja neuvoa digilaitteiden käytössä saa myös henkilökunnalta. Hinnerjoen ja Honkilahden kirjastoissa kokoontuu virkailijan vetämä Porinapiiri. Henkilökunta käy myös lukemassa palvelutaloissa ja kertomassa eri tilaisuuksissa kirjastopalveluista.

Kirjaston 2019 uusittu asiakaspalvelualue edistää kirjastotilan toimivuutta ja esteettömyyttä ja

parantaa näin asiakaspalvelua. Asiakkaan on myös helpompi lähestyä henkilökuntaa kysymyksillään. Uudistettu lehtilukusali tarjoaa asiakkaille miellyttävän ympäristön lehtien lukemiseen ja oleskeluun.

Aluekirjastona toimivan Turun kaupunginkirjaston kanssa jatketaan hyvin alkanutta yhteistyötä. Yhteistyötä tehdään edelleen Satakirjastojen sekä mm. Kansalliskirjaston, Näkövammaisten kirjaston ja Varastokirjaston kanssa. Yhteistyötä tehdään myös Helsingin kaupunginkirjaston/yleisten kirjastojen keskuskirjaston kanssa. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat kunnan muut vastuualueet sekä muut paikalliset toimijat ja yritykset.

Kirjasto- ja tietopalvelut kehittää jatkuvasti yhteistyötä mm. nuorisopalveluiden sekä yleisesti sivistyspalveluiden ja kunnan muiden vastuualueiden kanssa ja on mukana kulttuurikasvatussuunnitelmassa. Yhteistyötä tehdään myös kolmannen sektorin ja yritysten kanssa.

Toimintaan käytettävien määrärahojen osalta opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) suositus on 1-1,5 % kunnan käyttökuluista, jolla turvataan laadukkaitten palvelujen tarjonta ja uusiutuvien kokoelmien ylläpito. Euran osalta prosenttiosuus on noin 0,80 %.

Eura on mukana Suomen yleisten kirjastojen konsortiossa, jonka tavoitteena on valtakunnallinen yhteistyö yleisten kirjastojen välillä, e-aineiston ja muut yhteishankinnat, luettelointi, päällekkäisyyksien karsinta ja taloudellisuus.

Investoinnit

Vakauttamisohjelman mukaisesti Kiukaisten kirjasto muutetaan omatoimikirjastoksi vuoden 2020 aikana. Kaksikerroksisen kirjastorakennuksen muuttaminen omatoimikirjastoksi vaatii n. 30000 euron investoinnin, mutta lisää huomattavasti aukioloaikoja nykyisestä.

Lisäksi ehdotetaan pääkirjaston lastenosaston kalusteiden uusintaa (30.000 €).

4145 Kansalaisopisto

Eura kuuluu Sataopistoon. Sataopiston toimintaa ylläpitää Huittisten kaupunki. Vapaan sivistystyön palvelut tuotetaan edelleen monipuolisesti alueellisen kysynnän ja tarjonnan mukaan. Opetusta kohdennetaan kaikille ikäryhmille: lapsille, nuorille, aikuisille sekä ikääntyville. Euran kuntaosuus Sataopiston järjestämistä opetustunneista on 51 273 €. Opetustuntien tavoitemäärä vuodelle 2020 on Eurassa 5 200. Lisäksi Euran kunta vastaa opistotoiminnan tiloista, käytettävistä laitteista ja kalustosta sekä niihin liittyvistä kuluista. Toiminta järjestetään kunnan omissa kiinteistöissä: Kännön koulu, Euran koulukeskus sekä entinen Kiukaisten yhteiskoulu (lisäksi yksittäisiä kursseja on kunnan muissa kiinteistöissä). Vuokratiloista on luovuttu vuoden 2019 aikana. Henkilöstökuluja aiheuttavat koulukeskuksen iltavahtimestarit.

4150 Osallisuus

Osallisuuden palveluyksikkö vastaa kuntalaisten vaikuttamiseen ja osallistumiseen liittyvistä asioista. Vammaisneuvosto, vanhusneuvosto, veteraanineuvosto sekä nuorisovaltuusto tekevät omalta osaltaan tätä työtä omien sidosryhmiensä kanssa. Kuntalaisten osallisuutta kehitetään ottamalla käyttöön kuntaan laadittava **osallisuus- ja vaikuttamisohjelma**. Ohjelmassa määritellään kuntalaisten eri kanavat ja tavat osallistua kunnan toimintaan, sen suunnitteluun ja toteutukseen. Järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä tiivistetään. Neuvostoille ja nuorisovaltuustolle varataan kaikille 4.750 euron toimintamääräraha.

Hyvinvointipalveluissa tarkoituksena on tuottaa monipuolisia palveluita, jotka aktivoivat kuntalaisia oman ja lähipiirinsä hyvinvoinnin edistämiseen yhteistyössä ja erityisesti muiden avulla, erityisesti liikunta-, kirjasto-, ja nuorisopalveluiden sekä kansalaisopiston ja kansalaistoiminnan tarjoamin keinoin.

TEKNISET PALVELUT

Teknisten palveluiden tehtävänä on luoda ja ylläpitää toimiva ja turvallinen elinympäristö asumiseen, työskentelyyn ja harrastamiseen. Teknisten palveluiden vakinaisen henkilöstön henkilötyövuosien määrä talousarviossa on 98,5.

Palvelualueen toiminnalliset tavoitteet on johdettu kunnan strategian päämääristä.

TAVOITTEET		
Strategia	Tavoite	Mittari
Työ, asuminen, palvelut ja kylät	Terveelliset, turvalliset ja tarkoituksenmukaiset tilat käyttäjähallintokunnille	Reagointi esim. sisäilmaongelmiin tehokkaasti Kiinteistöjen ylläpidon suunnitelmallisuuden lisääminen
	Puhtaanapidon laatuksen ylläpitäminen toimitilakiinteistöillä	Mitoitetut siivouspalvelut kiinteistöillä ja mitoituksen päivitys toiminnan muuttuessa
	Ruokapalveluiden käyttäjätyytyväisyyden lisääminen	Asiakastapaamiset henkilöstön ja käyttäjien kanssa
	Hävikkiruoan vähentäminen	Ruokahävikin määrä
Ympäristö- ja historia-vastuu	Viemäriverkoston laajentaminen pohjavesialueille Harjunummeen ja Kahalankulmaan.	Investointien onnistunut toteutus. Alueen kiinteistöjen liittymisaktiivisuus.
Aktiiviset kuntalaiset	Yhteistyö yhdistysten kanssa: mm. jäähoidosopimukset, rantasaunat, talokoot	Tyytyväiset asukkaat, hyvin hoidetut jäät, yhteisöllisyyden tunne
Itsenäinen ja yhtenäinen Eura	Investointiprosessien suunnitelmallisuuden lisääminen ja selkeyttäminen toimijoille	Investointihankeohjeen jalkauttaminen
	Rakentamisaikaisen kosteudenhallinnan tehostaminen	Sääsuojien käyttö tarvittaessa. Kuivaketju -10 menetelmien soveltaminen isoissa rakennushankkeissa
	Investointikohteiden suunnittelun ja kustannushallinnan tehostaminen	Rakentamisaikaiset lisäkustannukset uudiskoh-teissa enintään 5 % ja peruskorjauskoh-teissa 10 %

HALLINTO

Hallinto valvoo ja luo edellytykset palvelualueen yhteisille johtamis-, hallinto- ja kehittämistehtäville. Hallintotehtävät käsittävät myös mittaus-toimen- ja yksityistieasiat, tonttutuotantoon ja -markkinointiin osallistumisen.

Vastuualue osallistuu myös elinkeinojen toimintaedellytysten turvaamiseen. Vastuualueelle kuuluvat rakennus- ja ympäristövalvonnan sekä jätehuollon yhteistoiminta- ja seurantatehtävät.

Mittausteknikko on irtisanoutunut mittausteknikon virasta siten. Väliaikaisesti tehtäviä hoitaa tekninen johtaja. Rakennusten paikalleen merkitsemisestä vastaa Etelä-Satakunnan ympäristötoimisto.

KIINTEISTÖPALVELUT

Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 11.2.2019 §15 siirtää toimitilapalveluiden vastuualueen sellaisenaan teknisten palveluiden palvelualueelle. Edelleen kunnanhallitus päätti kokouksessaan 2.9.2019 § 264 purkaa toimitilapalveluiden vastuualueen ja siirtää sen kiinteistöpalvelujen toimintayksiköksi.

Tekninen johtaja on viranhaltijapäätöksellään 17.9.2019 § 26 päättänyt, että kiinteistöpalveluiden vastuualueen toimintayksikköjä 1.10.2019 alkaen ovat tilapalvelut, ruokapalvelut ja siivouspalvelut. Vastuualuepäällikkönä toimii rakennuspäällikkö.

TILAPALVELUT

Tilapalveluiden esimiehenä toimii rakennusmestari. Tilapalvelujen henkilöstöön kuuluvat rakennuspäällikkö, rakennusmestari, 7 kiinteistöhoitajaa (7 htv) ja 7 ammattihenkilöä (2 kirvesmiestä, rakennussiivoja, maalari, putki-asentaja, laitosmies, jakeluauton kuljettaja yht. 6,08 htv).

Tilapalveluiden tehtävänä on vastata kunnan toimitilakiinteistöjen ylläpidosta ja kiinteistöhoitosta. Osana kunnan talouden vakauttamistoimia tilapalveluista päätettiin vähentää 2 kiinteistöhoitajan toimea. Muutoksella tulee olemaan vaikutuksia palvelutasoon ja se aiheuttaa myös tarvetta järjestellä toimintaa uudelleen ja etsiä vaihtoehtoisia toimintatapoja. Vuoden 2020 aikana otetaan käyttöön sähköinen kiinteistönhallintajärjestelmä.

Toimitilapalveluiden tavoitteena on pitkällä aikavälillä tehostaa kunnan kiinteistöomaisuuden käyttöä. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen määrää pyritään vähentämään mm. myymällä ja omistusjärjestelyin sekä purkamalla huonokuntoisia rakennuksia. Purkukustannuksiin varataan vuosittain määräraha käyttötalouteen. Kunnan palvelutuotannon tarvitsemiin säilytettäviin kiinteistöihin laaditaan pitkän tähtäimen hoito- ja korjaussuunnitelmat investointiohjelmineen.

Toimintayksikkö vastaa lisäksi kunnan omistamissa kiinteistöissä tehtävistä rakennuttamis-, rakentamis- ja kunnossapitotehtävistä. Toimintayksikölle kuuluu talonrakennusinvestointien toteuttaminen, rakennuttaminen ja valvonta. Investointiprosessia pyritään edelleen selkeyttämään ohjeistamalla käyttäjähallintokuntia ja osallistamalla tiiviisti tarveselvitysten laadintaan.

Toimintayksikölle sisältyvät myös kunnan varastotoiminnot ja yksikön henkilöstö huolehtii myös mm. vammaispalvelulain nojalla toteutettavista asunnonmuutostöistä. Vastuualue toteuttaa pienet korjaus- ja rakentamistyöt omana työnä. Suuremmat kohteet toteutetaan pääsääntöisesti urakoitsijoiden toimesta.

RUOKAPALVELUT

Ruokapalvelut tuottavat asiakkailleen (kunnan päiväkodit, koulut, terveyskeskus, palvelutalot ja kotipalveluateriat) turvallisesti valmistettuja,

terveellisiä ja kustannustehokkaasti tuotettuja aterioita, asiakkaiden tarpeet huomioiden.

Ruokapalveluista vastaa ruokapalvelupäällikkö. Vuoden 2019 syksyllä ruokapalvelut siirtyivät kahden keskuskeittiön malliin, joissa kummasakin työskentelee oma lähiesimies, vastaten keittiön käytännön asioista (mm. elintarviketilaukset, suoritekirjaukset, laskujen tiliointi, työvuorot, sijaisasiat) ja tarvittaessa osallistuvat käytännön työhön.

Valmistuskeittiönä toimivat Sote-keskuksen keskuskeittiö ja koulukeskuksen keskuskeittiö. Sote-keskuksen keittiö huolehtii sote-keskuksen, eri palvelutalojen ja kotipalveluasiakkaiden aterioista tarpeen mukaan, aamupalasta iltapalaan. Aterioita lähtee 21 toimipisteeseen, joista ulkoisia asiakkaita ovat Yrjö ja Hanna -kotien Palvelukoti Eura sekä kotipalveluateria-asiakkaat. Koulukeskuksen keskuskeittiö huolehtii kaikkien koulujen ja päiväkotien pääaterioista ja jonkin verran välipaloista. Aterioita lähtee 16 toimipisteeseen, joista ulkoisia asiakkaita ovat päivähoito Kilinkolo Oy ja päiväkotikoti Kulkunen Oy.

Yhteensä ruokapalvelun henkilöstövahvuus v. 2020 on vakinaisten työntekijöiden osalta 28 (25,92 htv), joista esimiehiä kolme (ml. ruokapalvelupäällikkö), kokkeja 6 ja 19 ruokapalvelutyöntekijää. Ruokapalvelun aloittaessa omana yksikkönään 1.1.2009 henkilöstövahvuus on ollut 40 työntekijää. Kahden keskuskeittiön mallilla saadaan kokkitaitoisten työntekijöiden osaamista keskitettyä, jolloin toiminta pystytään paremmin turvaamaan kuin useammassa valmistuskeittiön mallissa.

SIIVOUSPALVELUT

Siivouspalvelut vastaavat kunnan kiinteistöjen puhtaanapidosta. Siivouspalvelun keskeiset tehtävät ovat; kiinteistöjen toimitilojen ylläpitosiivous ja perussiivoukset asiakkaiden tarpeiden mukaan. Näillä siivouksilla ylläpidetään kiinteistöjen puhtautta, järjestystä, turvallisuutta ja terveellisyttä.

Siivouspalvelusta vastaa siivouspäällikkö, jonka alaisuudessa siivoustyönohjaaja huolehtii käytännön opastuksesta ja ohjauksesta. Siivouspäällikön alaisuudessa toimii 40 laitoshuoltajaa (38,59 htv), joista kolme on yhdistelmätyöntekijää (uutena päiväkotikoti Euranrinkilän

yhdistelmätyöntekijä). Kesäkuukausina palkataan perussiivouksiin yhteensä neljä nuorta laitoshuoltajan aputehtäviin. Siivouspalveluihin siirtyi 1.9.2012 terveyskeskuksen, vanhainkodin ja vanhus- ja vammaispalveluyksiköiden siivous, jonka jälkeen henkilöstövahvuus on ollut 45 htv. Tämän jälkeen on perustettu uusia yksiköitä mm. Palvelukodit Tolppämäki ja Nuutti, joihin on palkattu uutta henkilökuntaa.

Kunnalla on erityyppisiä kiinteistöjä hyvin laajalla alueella ja ne ovat puhtaustasovaatimuksiltaan erilaisia. Vakauttamistoimien johdosta laitoshuoltajien vähentyminen kolmella henkilötyövuodella on vaatinut siivouspalvelujen sisällä monien työtehtävien uudelleenjärjestelyjä. Tullevana vuonna se näkyy monissa kiinteistöissä esim. yleisten tilojen siivouskertojen vähenemisenä ja osittain laadun heikkenemisenä. Aiemmin on käytössä ollut vakituinen varahenkilö mutta vakauttamistoimista johtuen tehtävästä on jouduttu luopumaan, mikä vaikuttaa määrärahaisten sijaisten tarpeen kasvuun.

YHDYSKUNTATEKNIikka

Yhdyskuntatekniikan vastuualueeseen kuuluvat kadut, katuvalaistukset niin kaduilla kuin teillä Euran kunnan alueella, rantasaunat, ulkoalueet, kuten venelaituri ja venepaikat, tori, matonpesupaikat ja uimarannat, puistot ja maankaato- paikka.

Yhdyskuntatekniikan vastuulla on infrahankkeiden investointien suunnitteluttaminen, rakennuttaminen ja valvonta sekä katujen kunnossapito ja kunnossapidon valvonta.

Sopeuttamistoimista johtuen yhdyskuntatekniikan vastuualueeseen siirretään v.2020 alusta liikunta-alueet ja niiden osalta ulkoalueet kuten Euran urheilukeskus, Kiukaisten ja Panelian jääkiekkokaukalot, kuntolaitealueet Kiukaisissa ja Hinnerjoella, Kauttuan tenniskenttä, Kiukaisten, Hinnerjoen ja Euran kuntoradat ja Panelian seuratalon nurmikenttä sekä Kiukaisten yleisurheilukenttä.

Yhdyskuntatekniikan vastuulle siirtyvät myös talvisin latujen hoitaminen kuntoradoille. Yhdyskuntatekniikan vastuualueella on aiemmin jo ollut Kuhatien kaukalo, Hinnerjoen kaukalo ja Kirkkovainion ulkojää sekä Hinnerjoen yleisurheilukenttä ja Länsi-Euran nurmikenttä.

Koulujen pihoilla olevat jääkentät ja kaukalot kuuluvat kiinteistöpalveluille.

Liikuntatoimeen jäävät koulujen liikuntasalit, niiden laitteista huolehtiminen yhdessä kiinteistöjen kanssa ja vapaa-ajan käyttäjien vuorojen jako ja tilojen käyttäjäavainten hallinta. Liikuntatoiminnan irtovälineistön hankinta jää myös liikuntatoimeen sekä Kiukaisten kuntosalin hoitaminen.

Yhdyskuntatekniikan vastuualueella on v. 2020 alusta yksityistieavustusmääräraha, jota on varattu 80 000€.

Yhdyskuntatekniikan vastuualueella on myös hulevesijärjestelmien hoitoon varatut määrärahat.

Henkilöstöä on yhdyskuntatekniikan päällikkö, puutarhuri ja kolme vakituista ulkoaluetyöntekijää. Kesätyöntekijöitä on suunniteltu otettavan kuusi henkilöä ulkoalueille ja kaksi urheilukeskukseen. Vastuualue ei työllistä määräaikaista työntekijöitä ulkoalueille sopeuttamistoimista johtuen.

Velvoitetöyöllistettyjä käytetään ulkoalueilla ympäri vuoden avustavissa töissä. Yksi ulkoaluetyöntekijöistä työskentelee n.8kk vuodesta urheilukeskuksessa kentänhoitajana ja muiden urheilualueiden töissä. Kesäaikaan työntekijät huolehtivat ympäristön viihtyisyydestä mm. leikkaamalla nurmikoita ja hoitamalla puisto-alueita ja leikkipuistojen laitteita. He toimittavat polttopuita rantasaunoille ja huolehtivat katujen ja teiden näkemäalueista.

Katualueita ja pyöräteitä hoidetaan ja kunnossapidetään talvella auraten ja hiekoittaen sekä katuvaloja kunnostaen kuntalaisten turvallisen liikkumisen mahdollistamiseksi. Uusia katuvaloja rakennetaan vielä valaisemattomille kaava-alueille määrärahojen puitteissa.

Euran avoimien viheralueiden kehittämisohjelmaa jatketaan sopimuksen mukaisesti ja työ kestää vielä kaksi vuotta.

Säästö- ja sopeuttamistoimista johtuen matonpesupaikkoja esitetään lakkautettavaksi 3 kohdetta, jolloin jäljelle jää vielä 8 pesupaikkaa. Ruohonleikkuun määrää vähennetään jättämällä leikkaamatta osa alueista ja osassa tehdään vain niittoja. Raivauksia vähennetään,

mutta näkemäraivaukset pyritään suorittamaan.

Kiinteistöjen alueella yhdyskuntateknisten palvelujen avustavat työt vähenevät. Rantasau-noille tehdään vain välttämättömät korjaukset ja jätevesiasetukseen liittyvät pakolliset toimenpi-teet.

Puistojen ja yleisten alueiden hoito ja vanhat is-tutukset pyritään pitämään kunnossa huomioi-den työntekijöiden määrän väheneminen.

Venepaikkamaksuja esitetään korotettavaksi ja samalla uusitaan venepaikkaohjeet, mahdolli-simman monien kuntalaisten veneilyn mahdol-listamiseksi.

Kaapeleiden, johtojen ja laitteiden sijoittamislupien käsittelymaksua esitetään korotettavaksi.

RISKIT		
Olennainen riski	Riskin kuvaus	Seuranta
Henkilöriskit	Tartuntavaarallisten tautien leviäminen terveydenhoidon yksiköissä	Siivouspalveluiden toimintatapojen seuranta ja ongelmatilanteiden kirjaus
	Ruoasta aiheutuvat terveyshaitat	Omavalvonta
Hankintariskit		
Puhtaan veden tuottaminen	Talousveden riittämättömyys tai laadun heikkeneminen.	Velvoitetarkkailun näytteiden avulla. Päivittäinen vesivarastojen seuranta.
Vesijohtoverkoston kunto	Vuotovesiprosentti	Vuosittaiset raportoinnit ja päivittäinen vesimäärien seuranta.
Työturvallisuusriskit	Työntekijöiden määrän väheneminen, yksintyöskentelyn lisääntyminen	Päivittäiseen työn suunnitteluun seuranta
	Sijaisten saatavuus hankalaa, jolloin työn kuormittavuus lisääntyy häiriötilanteissa	Henkilöstön jaksamisen seuranta.
Talousriski		
Ympäristö- ja imago-riski	Ympäristön hoito vähenee säästötoimista johtuvan henkilöstön määrän vähenemisen myötä	Ympäristön tilan seuranta
Investointiriskit	Investointihankkeiden toteutusaikataulujen venyminen.	Aikataulutus ja seuranta
	Investointihankkeiden kustannusarvioiden pitävyys	Kustannustietoisuus hankkeen eri vaiheiden aikana
Kosteudenhallinta hankkeissa	Rakennustyömaiden kosteudenhallinnan pettäminen	Urakoitsijavelvoitteet ja tehostettu valvonta

4. INVESTOINTIOSA

INVESTOINTIHANKKEET TA 2020 / EHDOTUS	TA 2019	2020	2021	2022
RAKENTAMINEN		3 200 000	3 400 000	2 600 000
Kiinteistöjen pienet korjaukset (korvausinv.)	300 000	300 000	300 000	300 000
Lukion vanha osa / luonnontieteen luokat (korvausinv.)	30 000	500 000	500 000	
Savikon siiven vesikatto	300 000	300 000		
Pk Euranrinkilä (uusinvest.)	2 600 000	1 650 000		
Pikku-Pirtin korjaus (korvausinv.)				
Panelian oppimiskeskus (korvausinv.)	25 000	100 000	2 000 000	500 000
Panelian koulun peruskorjaus				1 500 000
Hinnerjoen oppimiskeskus (kovausinv.)			50 000	0
Hinnerjoen koulun peruskorjaus				
Honkilahden oppimiskeskus (korvausinv.)			50 000	
Kauttuan päiväkotiki (korvausinv.)	20 000			100 000
Päiväkotiki Suvituuiki (korvausinv.)				
Kärjäjämäen vanhustentalojen peruskorjaus			200 000	200 000
Savikon siipi				
Koulukeskuksen liikuntasali				
Kiukaisten koulu				
Investointien ensikertainen kalustaminen ja muut:				
Pk Euranrinkilä		300 000		
Lukio / luonnontieteen luokat			300 000	
Kiukaisten kirjasto omatoimikirjastoksi		30 000		
Kauttuan koulun keittiö / astianpesukoneen uusiminen		20 000		
PIHAT JA YLEISET ALUEET		65 000	125 000	25 000
Euran paloaseman piha			100 000	
Koulukeskus / sadekatos				
Koulukeskuksen pihan liikunnallistaminen (uusinv.)		30 000		
Urheilukeskus / katsomon peruskorjaus		35 000		
Liikunta-alueet keskustan ulkopuolella	20 000		25 000	25 000
YHDYSKUNTATEKNISET PALVELUT		810 000	1 260 000	1 105 000
Kaavateiden päällystys ja peruskorjaus	200 000	200 000	200 000	200 000
Katuvalaistuksen peruskorjaus ja laajennus	200 000	150 000	200 000	200 000
Vähäjärven sauna (* Korvausinv.)		50 000		
Isovahen silta ja reunapenkereet (korvausinv.)		50 000		
Liikenneturvallisuuskohteet	20 000	20 000		
Pysäköintien kevyenliikenteenväylä (uusinv.)				250 000
Auton hankinta / ulkoalueet		20 000		
Mansikki	60 000			
Kotkaniemi / uusi päärakennus (uusinv.)	10 000			
Pentti Eskolantien kunnallist./urakan lopputoimet	530 000	170 000		
Pentti Eskolantien urakka Jokitie ja Siltakujan loppu			160 000	
Kreulanrannan kunn.tekniikka				150 000

INVESTOINTIHANKKEET TA 2020 / EHDOTUS - jatkuu	TA 2019	2020	2021	2022
Matonpesupaikkojen ja saunojen jätevesijärjestelyt		40 000		
Liikekeskusalue, infra			200 000	
Ojanperäntien kunnallistekniikka				80 000
Krootilantien perusparannus (korvausinv.)		20 000	250 000	
Neitsytmäki II / mainostorni (uusinv.)			50 000	
Fankkeentie rakenteen parantaminen		35 000	200 000	
Maakunnantie Panelia		30 000		125 000
Peltokuja, Iisakinkuja, Kotivainiontie, Isopereenkuja		25 000		100 000
VESIHUOLTOLAITOS		770 000	1 000 000	800 000
Vanhan verkoston saneeraus	480 000		500 000	500 000
Luistari Keskimutkant. loppu tai Rekikalliontie ja Katajatie		200 000		
Vesijohtosaneeraus: Kaskistontien joenvarsi ja Uimarin- kuja/Nohkola		80 000		
Kaukovalvonta Mölsi ja JVP:n Elsa2000 saneeraukset n. 10 kpl		40 000		
Betoniviemäreiden ja jv-kaivojen saneeraukset		130 000		
Verkostoventtiilien saneeraukset		20 000		
Verkoston laajentaminen	520 000			300 000
Harjunummi		200 000		
Kahalankulma		100 000	300 000	
Vesihuollon laiteinvestoinnit	190 000		200 000	
Tietohallinto-ohjelmistot ja laitteet		230 000	150 000	150 000
Tietostrategia -ohjelma (koulujen laitteet)	125 000	150 000	150 000	150 000
F-secure -lisenssit (3 vuodelle)		40 000		
Kunnan nettisivut		40 000		
Muut investoinnit ja ostot		240 000	240 000	240 000
Maa-alueiden osto	400 000	200 000	200 000	200 000
Maa-alueiden myynti	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Osuus Satakunnan SHP investointeihin	120 000	120 000	120 000	120 000
Osakkeiden osto	20 000	20 000	20 000	20 000
Investointiehdotukset yhteensä	9 583 000	5 315 000	6 175 000	4 920 000

Investoinnit ovat sitovia hanke/projektitasolla (rivi). TA 2019 vain 2020 jatkuvat hankkeet mukana.

5. TALOUSSUUNNITELMA JA RAHOITUSLASKELMA 2020-2022

TALOUSSUUNNITELMA

	TP 2018	TA+MUUT. 2019	KH 2020	SV1 2021	SV2 2022
Toimintatuotot					
Myyntituotot	8 084 188	7 648 817	7 267 740	7 340 420	7 413 826
Maksutuotot	3 372 480	3 613 716	3 594 865	3 630 815	3 667 127
Tuet ja avustukset	750 549	549 997	615 260	621 413	627 627
Muut toimintatuotot	6 299 793	6 760 990	7 559 781	7 635 379	7 711 733
Toimintatuotot	18 507 010	18 573 520	19 037 646	19 228 027	19 420 313
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-35 905 045	-36 046 034	-35 480 140	-35 335 353	-36 306 211
Palkat ja palkkiot	-28 627 650	-28 869 272	-28 358 600	-28 142 186	-28 928 603
Henkilösivukulut	-7 277 395	-7 176 762	-7 121 540	-7 193 167	-7 377 608
Eläkekulut	-6 166 171	-6 174 265	-6 047 940	-6 128 167	-6 279 608
Muut hlösivukulut	-1 111 224	-1 002 497	-1 073 600	-1 065 000	-1 098 000
Palvelujen ostot	-33 429 553	-32 769 587	-34 069 768	-34 410 485	-33 954 561
Aineet, tarvikkeet	-5 729 759	-5 947 288	-5 930 979	-5 990 310	-6 050 203
Avustukset	-5 304 609	-5 949 166	-5 453 966	-5 490 326	-5 545 234
Muut toimintakulut	-4 967 795	-5 706 210	-6 320 000	-6 383 206	-6 447 028
Toimintakulut	-85 336 761	-86 418 285	-87 254 853	-87 609 680	-88 303 237
Toimintakate	-66 829 751	-67 844 765	-68 217 207	-68 381 653	-68 882 924
Verotulot	43 565 270	42 800 000	45 950 000	46 609 000	47 521 000
Valtionosuudet	22 880 466	22 520 000	25 060 000	25 698 100	26 336 081
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	24 312	30 000	30 000	30 300	30 603
Muut rahoitustuotot	148 420	142 000	260 206	262 808	265 437
Korkokulut	-35 552	-110 000	-100 000	-101 000	-102 010
Muut rahoituskulut	-167 386	-156 000	-274 206	-276 948	-279 718
Rahoitustuotot ja -kulut	-30 207	-94 000	-84 000	-84 840	-85 688
Vuosikate	-414 221	-2 618 765	2 708 793	3 840 607	4 888 469
Poistot ja arv.	-3 514 613	-3 623 488	-3 796 305	-3 834 271	-3 872 616
Tilikauden tulos	-3 928 834	-6 242 253	-1 087 512	6 336	1 015 853
Poistoeron muutos	22 599	21 253	20 045	20 245	20 448
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-3 906 235	-6 221 000	-1 067 467	26 581	1 036 301

RAHOITUSLASKELMA

RAHOITUSLASKELMA	(ALKUP. EI MUUT.)				
	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Vuosikate	-414 221	3 624 965	2 708 793	3 840 607	4 888 469
Tulorah. Korjauserät	-376 248	-250 000	-400 000	-404 000	-408 040
	-790 469	-2 868 765	2 308 793	3 436 607	4 480 429
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-4 158 061	-7 566 000	-5 315 000	-6 175 000	-4 920 000
Rahoitusos. Invest.	75 145	8 000			
Pysyvien vast.l uovutustulot	510 857	350 000	400 000	404 000	408 040
	-3 572 060	-7 208 000	-4 915 000	-5 771 000	-4 920 000
TOIMINNAN JA INVESTOINT. RAHAVIRTA	-4 362 529	-3 833 035	-2 606 207	-2 334 393	-31 531
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-1 620	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
Antolainasaamisten vähennys	257 631	97 000	97 000	97 000	97 000
	256 011	72 000	72 000	72 000	72 000
LAINAKANNAN MUUTOKSET					
Pitkäaik.lainojen lisäys		5 000 000	5 000 000	0	0
Pitkäaik.lainojen vähennys	-1 559 111	-1 250 000	-1 250 000	-1 250 000	-1 250 000
Lyhytaik.lainojen muutos (n)	4 000 000	0	-1 000 000	4 000 000	3 000 000
	2 440 889	3 750 000	2 750 000	2 750 000	1 750 000
MUUT MAKSUVALM. MUUTOKSET					
Toimeksiantojen varojen ja po muut	-23 412				
Vaihto-omaisuuden muutos	-29 061				
Saamisten muutos	879 205				
Korottomien velkojen muutos	<u>1 076 705</u>				
	1 903 437				
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	4 600 337	3 822 000	2 822 000	2 822 000	1 822 000
RAHAVAROJEN MUUTOS	237 808	-11 035	215 793	487 607	1 790 469

6. VESIHUOLTOLAITOS

Henkilöstöä on yhteensä 6 henkilötyövuotta. Lisäksi määräaikainen työntekijä on budjetoitu 2020 vuodelle tilapäisesti syntyneen työkuorman purkamiseen ja eläköitymisiin valmistautumista varten. Määräaikaisen työntekijän avulla on lisäksi tarkoitus varmistaa puhdistamon ja vesihuollon yhteistyön onnistuminen.

Vesihuoltolaitos käsittää vesi- ja viemäriverkostot. Vesihuoltolaitos on kirjanpitolain mukainen taseyksikkö, jolla on oma muusta kirjanpidosta eriytetty tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma.

Vesihuoltolaitos vastaa kuntalaisten ja kunnassa toimivien yritysten tarvitseman puhtaan veden tuottamisesta ja jakelusta sekä syntyvien jätevesien vastaanotosta ja johtamisesta puhdistukseen. Vesihuoltolaitos toimittaa talousvettä yli kuntarajojen Laitilaan ja Raumalle. Vesihuoltolaitos kunnossapitää myös hulevesijärjestelmät.

Euran keskustan, Etelä-Euran ja Länsi-Euran jätevesien puhdistuksesta vastaa JVP-Eura Oy oman ympäristölupansa mukaisesti. Pohjois-Euran jätevedet Paneliasta ja Kiukaisten alueelta johdetaan Poriin Luotsimäen jäteveden keskuspuhdistamolle.

Lohiluoman vedenottamon vedenlaatu heikkenee, jos vedenottomäärää kasvatetaan. Rauta- ja mangaanipitoisuus nousee vedenottomäärää kasvatettaessa. Tämä aiheuttaa verkostoon sakan kertymistä, kun liukoiset metallit hapettuvat ja muodostavat kiintoainetta vesijohtoverkostoon. Kesäisin veden lämpötila Lohiluoman tekopohjavedessä nousee, joka lisää hygieenisyyriskiä.

Teknisesti Lohiluomassa laadun varmistaminen ja parantaminen nykyisestä on kallista investoinnillisesti ja nostaisi käyttökustannuksia sekä pintaveden käytön riski jäisi silti pysyväksi. Tämän takia on järkevää olla mukana **Kuninkaanmännyn Vesi Oy:n** uuden pohjavedenottamon ja yhdysvesijohtojen rakennusinvestoinneissa. Vedenlaadun parannus ja määrän riittävyyden sekä pitkän ajan käyttökustannukset ovat uuden vedenottamon avulla turvattavissa.

NUMEROINA:

Kunnallistekniikan pituudet:

- jätevesiverkosto 280 km,
- hulevesiverkosto noin 60 km
- vesijohtoverkosto 430 km.

Jäteveden pumppaamoja, paineenkorotusasemia ja mitta-asemia on noin 90 kpl

Vedenottamot:

- Lohiluoma 5000 m³/vrk,
- Vaanii 1600 m³/vrk ja
- Mölsi 600 m³/vrk.

Varaottamo: Harjunummi
200 m³/vrk.

TULOSLASKELMA Vesihuoltolaitos	TP 2018	TA+MUUT. 2019	KH 2020	Ero/muutos	SV 2021	SV 2022
Toimintatuotot	2 665 396	2 620 000	2 728 800	108 800	2 756 088	2 783 649
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-361 238	-348 653	-377 347	-28 694	-380 177	-383 340
Palvelujen ostot	-1 291 399	-1 278 610	-1 221 320	57 290	-1 233 533	-1 245 868
Aineet, tarvikkeet	-233 093	-270 630	-276 140	-5 510	-278 903	-281 693
Avustukset	-28 239	0	0	0		
Muut toimintakulut	-47 010	-25 695	-42 564	-16 869	-42 990	-42 990
Toimintakulut	-1 960 978	-1 923 588	-1 917 371	6 217	1 935 603	-1 954 320
Toimintakate	704 417	696 412	811 429	115 017	820 485	829 329
Rahoitustuotot ja -kulut	-128 851	-118 206	-118 206	0	-119 388	-120 582
Vuosikate	575 566	578 206	693 223	115 017	701 097	701 097
Poistot ja arvonal.	-663 433	-683 228	-707 150	-23 922	-714 222	-721 364
Tilikauden tulos	-87 867	-105 022	-13 927	91 095	-13 125	-12 617
Poistoeron muutos	13 455	12 109	10 900	-1 209	11 009	11 119
TK ylijäämä/alijäämä	-74 412	-92 913	-3 027	89 886	-2 116	-2 116

VESIHUOLTOLAITOS rahoituslaskelma	TP 2018	TA 2019	TA2020	Ts 2021	Ts 2022
Toiminnan rahavirta					
Liikelyijäämä (-alijäämä)	40 984	113 184	225 051	225 051	225 051
Poistot ja arvonalentumiset	663 433	683 228	700 000	700 000	700 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-128 851	-118 206	-118 206	-118 206	-118 206
Yhteensä	575 566	678 206	806 845	806 845	806 845
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-576 580	-1 200 000	-1 070 000	-1 000 000	-500 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	22 156				
Yhteensä	-554 424	-1 200 000	-1 070 000	-1 000 000	-500 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	21 142	-521 794	-263 155	-193 155	306 845
Antolainauksen muutokset					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	-405 501	400 000	400 000	400 000	400 000
Pitkäaik. lainojen vähennys kunnalle		-367 000	-100 000	-200 000	-700 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	-155 162				
Yhteensä	-560 663	33 000	300 000	200 000	-300 000
Rahoituksen rahavirta	-560 663	33 000	300 000	200 000	-300 000
Rahavarojen muutos	-539 521	-488 794	36 845	6 845	6 845